БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«КИЗИЛ УЗБЕКИСТАН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 7 (11756).

Якшанба, 8 январь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ПЛЕНУМ ШАРАФИГА

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми арафасида республиканинг йирик саноат корхоналари, колхоз ва совхозларидан янги-янги хушхабарлар келиб турибди. Жуда кўп коллективлар ўз мажбуриятларини шараф билан бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

СУРАТДА: «Таштекстильмаш» заводи Коммунистик меҳнат бригадасининг илғорлари (чапдан ўнгга): О. ШАРИФБОЕВ, С. ЧЕБАНОВА ва бригада бошлиғи П. ШУЛЬГИН ўртоқлар. Улар кундалик топшириқларни ҳамиша ортиғи билан бажармоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИГИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети янги, 1961 йил арафасида кўпгина партия, совет ва хўжалик ташкилотларидан, корхоналар ва қурилишлар коллективларидан, коммунистик меҳнат бригадаларидан, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан телеграмма ва мактублар олдилар. Бу телеграмма ва мактубларда етти йилликнинг иккинчи йилида эришилган ажойиб меҳнат ғалабалари тўғрисида хабар берилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети етти йиллик иккинчи йили планини муддатидан илгари бажаришга эришган барча корхона ва бригадаларнинг коллективларини, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларини, партия, совет ва хўжалик ташкилотларини КПСС XXI съездининг мамлакат экономикасини янада ривожлантириш тўғрисидаги тарихий қарорларини амалга оширишда қўлга киритилган жуда катта муваффақиятлар билан, саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, агрегатлар, цехлар ва корхоналар ишининг сифат кўрсаткичларини яхшилашда эришилган катта муваффақиятлар билан қизғин табриклайдилар ва партия ҳамда ҳукумат шаънига айтилган самимий сўзлар учун чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирадилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишонч билдириб айтадиларки, илғор коллективларнинг шонли ишлари етти йиллик учинчи йили планини тўла ва ошириб бажариш учун ҳамда Ватанимизнинг коммунизм қурилиши йўлида олға қараб янада тезроқ ҳаракат қилиб бориши учун ишлаб чиқаришнинг янги резервлари ва имкониятларини қидириб топиш ҳамда улардан фойдаланишда бутун мамлакат меҳнаткашлари учун намуна бўлиб хизмат қилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Ғалаба рапортлари

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети декабрь (1959) Пленумининг тарихий қарорларидан руҳланган Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзолари (колхоз раиси Ирисбоев, бошланғич партия ташкилотининг секретари Разов, зоотехник Топчиу ўртоқлар) 1960 йилда давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Колхозда 1960 йил 21 ноябрдаёқ 3350 центнер гўшт етиштирилди, шундан 3003 центнери ёки уч йиллик план ҳажмидаги гўшт давлатга сотилди; шу давр ичида 2650 центнер сут етиштирилди.

Колхоз тухум сотиш планини 200 процент бажариб, давлатга икки йиллик план ҳажмида, яъни 62 минг дона тухум сотди; давлатга 405 центнер, ёки уч йиллик план миқдорида жун етказиб берилди. Ҳар қўйдан 3,9 килограммдан жун қирқиб олинди. Шунингдек, колхоз пилла етиштириш планини 136 процент бажариб, 70 центнер пилла топширди, баҳорикор ерларда беда уруғи етиштириш плани 133 процент бажарилиб, 200 центнер уруғ тайёрланди. Бошоқли ғалла етиштириш плани 101 процент адо этилди ёки 1815 центнер ғалла тайёрланди.

1960 йилда 400 қорамол, 3150 қўй ва 163 чўчқа бўрдоқига боқилган эди, уларнинг ҳаммаси яхши семиртирилиб топширилди. Колхозда бутун йил давомида бўрдоқи боқишни ташкил этиш ва бу билан ҳар кварталда давлатга бўрдоқи моллар топшириб туриш юзасидан катта ишлар қилинди.

Чорвачиликни ривожлантириш планлари қорамоллар ва қўйлар бўйича тўла бажарилди, чўчқалар сонини кўпайтириш плани эса 200 процент, паррандалар 300 процент адо этилди.

Чорва моллари учун ўтган йили 3100 тонна маккажўхори силоси бостирилди, бу эса аввалги йилдагига нисбатан 1150 тонна кўпдир. 2650 тонна дағал хашак тайёрланди, бу 1959 йилдагидан 742 тонна кўпдир. Ўтган йили колхоз бўйича ҳар 100 совлиқдан 109 тадан қўзи олинди.

КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб кутиб олиш учун курашаётган колхоз аъзолари фермаларда чорва қишловини яхши ташкил қилдилар, шудгорлашни ва кўчат ўтқазишни тугалладилар, шунингдек, 200 қорамол ва 300 чўчқани сўйимга, 2500 қўйни бўрдоқига ва 2 минг товуқ ва ўрдакни семиртиришга ажратдилар.

* * *

Хоразм область, Урганч районидаги Ленин номли колхоз (раиси Қаландаров, партия ташкилотининг секретари Сатторова ўртоқлар) ва Фарғона область, Охунбобоев районидаги «Фарғона» колхози (раиси Худойбердиев, партия ташкилотининг секретари Олимов ўртоқлар) чорва қишловини намунали ташкил этдилар ва гўшт тайёрлаш юзасидан икки йиллик планни бажардилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1961 йил 7 январь Фармонига мувофиқ Тошкент области составида Оҳангарон райони ташкил этилди. Унинг маркази шаҳар типидаги Оҳангарон посёлкасида бўлади.

Оҳангарон райони составига илгари Оҳангарон шаҳар Советига бўйсунган Облиқ ва Қорахитой, илгари Олмалиқ шаҳар Советига бўйсунган Оҳангарон ва Тилов посёлка Советларининг территориялари берилди.

БУТУН ЖАҲОН КОММУНИСТЛАРИНИНГ БИРЛИГИ ВА ЖИПСЛИГИ

ПРАВДА

Шу кунларда турли мамлакатларда коммунистик ва ишчи партиялар Марказий Комитетларининг пленумлари, актив йиғилишлари давом этмоқда. Пленум ва актив йиғилишлари Москва Кенгашининг якунларини ва Кенгашда қабул қилинган программ ҳужжатлар — Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаатни муҳокама қилмоқдалар ҳамда қизғин маъқулламоқдалар. Барча мамлакатлар коммунистлари чиқараётган асосий хулоса шундан иборатки, Кенгаш халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги ва жипслигини янада кўпроқ мустаҳкамлади, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм йўлидаги курашда янги буюк вазифаларни ҳал этиш учун халқаро коммунистик ҳаракатни ғоявий жиҳатдан қуроллантирди.

Ҳозирги вақтда дунёнинг 87 мамлакатида коммунистик партиялар яшамоқда ва курашмоқдалар, уларнинг сафига 36 миллиондан кўпроқ киши бирлашган. Кейинги уч йил ичида яна 12 компартия ташкил топди, актив курашчилардан яна уч миллион киши коммунистларнинг халқаро армияси сафига кирди. Коммунистлар юз миллионларча меҳнаткашларга етакчилик қилмоқдалар. Коммунистик партиялар сафининг ўсганлиги ва уларнинг оммага таъсири кучайганлиги КПСС XX ва XXI съездларининг тарихий қарорлари билан чамбарчас боғлангандир. КПССнинг XX ва XXI съездлари халқаро коммунистик ҳаракатда янги босқичга асос солди, бу ҳаракатнинг янада ривожланишига ёрдам берди.

«Жаҳон коммунистик ҳаракати, — дейилади Баёнотда, — **замонамизнинг энг таъсирчан сиёсий кучига айланди, ижтимоий тараққиётнинг энг муҳим фактори бўлиб қолди».** Жуда катта аҳамиятга эга бўлган бу хулоса бутун дунё ишчилар синфини, барча меҳнаткашларни илҳомлантиради; бу хулоса марксизм-ленинизмнинг ажойиб ғалабасини исбот этувчи ёрқин далилдир.

Кенгаш халқаро коммунистик ҳаракатни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлларини белгилаб берди. Кенгаш шуни таъкидладики, коммунистик партиялар сафларининг ўсганлиги ва уларнинг ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланганлиги, бир қанча мамлакатлар коммунистик партияларининг оғмачиликларга қарши курашда ғалаба қозонишининг таъминланганлиги, шахсга сиғиниш зарарли оқибатларининг бартараф қилинганлиги, халқаро коммунистик ҳаракат таъсирининг кучайганлиги коммунистик партиялар олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун янги истиқболлар очиб беради.

Коммунистик ҳаракатнинг монолит жипслиги бу ҳаракат енгилмас кучининг манбаидир. Капитал мамлакатларида империалистик реакция коммунистларни кетма-кет таъқиб этиб, уларнинг сафини заифлаштириш ва парчалаб юборишга интилмоқда. Аммо, коммунистик ҳаракат ана шу ҳужумларни сабот билан даф қилмоқда, янгидан-янги ғалабаларга эришиб, тўхтовсиз ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Бирлик ва жипслик бу ҳаракатнинг бир кучига ўн куч қўшади ва коммунизм ишининг бундан буён ҳам ғолибона олға ҳаракат қилиб боришининг ва душманлар томонидан қилинадиган барча ҳужумларни даф этишда муваффақият қозонишнинг мустаҳкам гаровидир.

В. И. Ленин бундай деб ёзган эди: **«Биз шу билан фахрланамизки, ишчиларнинг ўз озодлиги учун курашдан иборат буюк масалаларни революцион пролетариатнинг халқаро интизомига бўйсуниб, турли мамлакатлар ишчиларининг тажрибасини ҳисобга олиб, уларнинг билими, иродаси билан ҳисоблашиб ва шу тариқа ишчиларнинг бутун дунёда коммунизм учун синфий кураши бирлигини... амалда рўёбга чиқариб, ҳал этамиз».**

Халқаро коммунистик ҳаракат бирлигининг ленинча принциплари Кенгашнинг Баёнотида янада ривожлантирилди. Бу Баёнот қардош партияларнинг ўз кенгашларида биргаликда ишлаб чиқилган ва империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашнинг умумий вазифаларига тааллуқли бўлган хулоса ва баҳоларга ҳар бир коммунистик партиянинг аҳиллик билан риоя қилишини талаб этади. Марксизм-ленинизм принциплари асосида халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини доим мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, бу бирликка путур етказишга қаратилган ҳар қандай ҳаракатларга қарши қатъий кураш олиб бориш — ҳар бир партиянинг юксак интернационал бурчидир.

Коммунистик ҳаракат турли оппортунистик оқимларга қарши курашда ривожланмоқда ва чиниқмоқда. Коммунистик партиялар кейинги йилларда ўзларини марксча-ленинча йўлдан четга чиқаришга уринган ревизионистларни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирдилар. Коммунистик партиялар халқаро оппортунизмнинг бир тури бўлган югослав оппортунизмини якдиллик билан қораладилар. Югослав оппортунизми ҳозирги замон ревизионистлари «назариялари» йиғиндисининг ифодасидир. Коммунистик партиялар ревизионизмга қарши курашда, буржуа идеологлари ўйлаганидек, заифлашмай, балки ғоявий ва ташкилий жиҳатдан янада кўпроқ мустаҳкамландилар.

Коммунистик ва ишчи ҳаракатини янада ривожлантириш манфаатлари икки фронтда — асосий хавф бўлиб қолаётган ревизионизмга қарши ва догматизм ҳамда сектантчиликка қарши қатъий курашни бундан буён ҳам давом эттиришни талаб этади. Ревизионистларни фош қилиш, коммунистик ва ишчи ҳаракатини ревизионистларнинг антиленинчи ғояларидан сақлаш — марксчи-ленинчи партияларнинг бундан буён ҳам зарур вазифаси бўлиб қолади. Шу билан бирга, догматизмга ва сектантларча чекланганликка қарши курашни асло бўшаштирмаслик керак, чунки шундай қилмаганда, улар ҳам айрим партиялар тараққиётининг у ёки бу босқичида асосий хавфга айланиши мумкин.

Ҳар бир мамлакатда ишчилар синфи ишининг муваффақият қозониши барча марксчи-ленинчи партияларнинг интернационал бирдамлигига боғлиқдир. Ҳар бир партия ўз мамлакатининг ишчилар синфи, меҳнаткашлари олдида жавобгардир ва шу билан бирга, бутун халқаро ишчи ва коммунистик ҳаракат олдида жавобгардир. Халқаро коммунистик ҳаракатнинг жипслиги — бутун ишчилар синфи, меҳнаткашлар оммаси жипслигининг ядроси, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик учун, социализм ва коммунизм тантанаси учун курашда ғалаба қозониш гаровидир.

Коммунистик ва ишчи партиялар якдиллик билан шуни айтадиларки, халқаро коммунистик ҳаракатнинг энг тажрибали ва энг чиниққан отряди бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси жаҳон коммунистик ҳаракатининг ҳамма таниган авангарди бўлиб келди ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Кенгаш Ленинчи партиямизнинг буюк хизматларини қайд қилиб шуни таъкидладики, КПСС намунаси ва унинг қардошларча бирдамлиги барча коммунистик партияларни илҳомлантиради ва пролетар интернационализмининг революцион принципларини амалда қўлланиш ифодасидир.

Партиямизнинг фаолиятига берилган ана шу юксак баҳо Совет Иттифоқи коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг кучига куч қўшади, уларни коммунизм қурилишида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун сафарбар қилади. Пролетар интернационализми байроғини доим баланд кўтариб келган Ленинчи партиямиз социалистик лагерни мустаҳкамлаш учун, халқаро коммунистик ҳаракатни янада жипслаштириш учун зарур бўлган чораларнинг ҳаммасини кўриб келди ва бундан буён ҳам кўради. «...**Бизнинг коммунистик партиямиз,** — дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев, — **ўзини жаҳон коммунистик ҳаракатининг илғор отрядларидан бири ҳисоблайди. Бу отряд коммунизм чўққиларини биринчи бўлиб эгалламоқда. Ана шу чўққиларга бориш йўлида бизни ҳеч қандай лавалар ҳам, ёки ўпирилишлар ҳам тўхтатиб қололмайди, бизни коммунизм сари ҳаракат йўлидан четга чиқишга ҳеч ким мажбур этолмайди».**

Коммунистик партиялар марксизм-ленинизмга содиқликлари билан енгиб келдилар ва енгмоқдалар. Бу улуғ революцион таълимот ишчилар синфи ва меҳнаткашлар оммасининг тинчлик, озодлик ва яхши турмуш учун, ер юзида энг адолатли жамият — коммунизмни вужудга келтириш учун олиб бораётган улуғ курашининг ҳамма босқичларида уларга йўлчи юлдуздир.

Жаҳон социалистик системаси, жамиятни социалистик негизда қайта қуриш учун, империализмга қарши курашаётган кучлар тарихий тараққиётнинг асосий мазмунини, асосий йўналишини ва асосий хусусиятларини белгилаётган ҳозирги пайтда социализм ва коммунизм даврининг байроқдори бўлган халқаро коммунистик ҳаракатни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун жуда қулай шарт-шароит вужудга келмоқда. Москва Кенгаши ҳар бир коммунистик партиянинг сафларини ҳам, бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг сафларини ҳам ғоявий ва ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш учун тош метиндек маҳкам пойдевор вужудга келтирди, бирлик ва пролетар интернационализми байроғини янада баланд кўтарди.

(7 январдаги бош мақоласи).

БИНОЛАР БИНОКОРИ

Кўп эмас, атиги беш ой илгари шу ердан ўтган киши ҳозир кўзига ишонмайди. Булар қандай иншоот, қаёқдан пайдо бўлди? Темир-бетон устунларда тикланган бош корпус айниқса корхонанинг улуғлигини ўзида яққол гавдалантирмоқда. У билан ёнма-ён бош кўтарган бетон узели, қуйма панеллар цехи ва темир-бетон узеллари ҳам ҳашаматли ва улканликда бирбиридан қолишмайди...

Бетон қоришмалари тайёрлайдиган узел улкан минорани эслатади. Унга шағал, қум, цемент ва бошқа материаллар етказиб берадиган автомат йўл-транспортёр туташган. Бу узелда тайёрланган қоришмалар унинг биқинидаги қуйиш ва қолиплаш цехларига ўтказилади.

Шундай қилиб, 1961 йил бошида бинолар бинокори Самарқанд уй қуриш комбинати қад кўтарди. Эрта-индин унинг улкан юраги ура бошлайди. Бу комбинат ўзининг ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан республика қурилиш индустриясининг илғор корхоналари даражасида бўлади. Бу корхонада йилига 35 минг квадрат метр йирик панелли уйлар тайёрланади.

Янги корхона қурилишида бинокор ва монтажчиларнинг ажойиб коллективи етишиб чиқди. Бошланғич партия ташкилотининг секретари Евгения Борисовна Сердюкова бизни илғорлар билан таништирди. Мана, яқиндагина Совет Армияси сафидан бўшаб келган сержант Аъзам Усмонов. У зеҳн қўйиб ишламоқда.

Бу йигитнинг Анвар Валиев эканлигини ва у бошлиқ арматурачилар бригадасининг муҳим бир топшириқни 7 кун ўрнига 4 кунда бажарганини «Жанговар варақа»да ўқиб билган эдик. Йигитни мақтаганларича бор. Ахир унинг бир ўзи уч кишининг ишини эплайди-да... Анвар эришилган муваффақиятининг боисини икки сўз билан ифода қилди:

— Вазифанинг муҳимлигини тушуниб ишладик.

Меҳнатга ана шу азаматлардай коммунистик муносабатда бўлиш бошқа қурувчиларни ҳам ижодий меҳнатга чорламоқда.

Ака-ука Илдам ва Абдуқодир Саидмаметовлар Анвар бошлиқ бригадага ишга келган кунлари эринчоқлик қилиб ҳаммага кулки бўлгандилар. Анвар уларга ҳушмуомилалик билан ҳунар ўргатди, шу билан бирга талабчанлик қилди. Уларга бригада бажараётган ишнинг қурилишдаги салмоғи ва аҳамиятини тушунтирди. Муҳим топшириқлар берилганида бригада аъзолари кечалари қолиб ишладилар. Ана шундай аҳиллик ва жанговарлик Саидмаметовлар қалбида ғайрат уйғотди, юрагига ўт солди, улар бошқалардан қолишмай меҳнат қилмоқдалар.

Мастер Ёқуб Толибжоновни қурилишдагилар «изчил гагановачи» деб йўқлашади. Ёқубжонов биринчи бригадага ишга келганида ташкилий масалалар жуда бўш эди. Толибжонов аввало бригадани кадрлар билан мустаҳкамлади, уларнинг малакасини оширишга тиришди. Қурувчиларни аҳилликка, фидокорликка ўргатди. Бригада зарбдорлар қаторига қўшилгандан кейин Толибжонов яна бошқа қолоқ участкага ўтиб ишлашга қарор берди. Бу ерда ҳам у зарбдор арматурачи деган номни олишга сазовор бўлди.

— Электр пайвандчилар худди фазога учувчиларни эслатади. Улар жуда баландликда осма кранларни ва темир минораларни пайванд қилмоқдалар.

— Бу ерда девор блоклари цехи қурилади, — деди Евгения Борисовна, — цех йилига 30 минг кубометр ана шундай блоклар тайёрлаб беради. Бу эса 10 миллион ғиштнинг ўрнини босади.

Ишни комплекс механизациялаштиришнинг афзаллиги Ёқуб Маъмутов бошлиқ бригаданинг унумли иши мисолида ёрқин кўринмоқда. Бригада аъзолари буғлатиш камерида жадал иш усулларини қўллаб, бинони муддатидан олдин тикладилар. Томга ёпиладиган темир-бетон панелларни ҳам шу бригаданинг азаматлари тайёрлади.

Бу ерда турли миллат аҳли ва турли касб эгаларини кўрамиз. Етуклик аттестати билан ишга келган ўртоқ Г. Потанин комсомол-ёшлар бригадасига бошчилик қилмоқда.

Ю. ЮНУСОВ,
«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

ИНДОНЕЗИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТДА

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Индонезия миллий хавфсизлик министри, Индонезия армияси штабининг бошлиғи генерал Насутион бошчилигидаги Индонезия Республикаси ҳукумат делегацияси Москвадан ўз юртига кетатуриб, 7 январь куни эрталаб Ўзбекистон пойтахтида тўхтаб ўтди. Генерал-лейтенант А. И. Данилов, СССР Мудофаа министрлиги ташқи алоқалар бўлимининг бошлиғи генерал-майор С. В. Соколов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлими мудирининг ўринбосари М. А. Максимов ва бошқа кишилар делегацияга Тошкентгача ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Тошкент аэродромида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони армия генерали И. И. Федюнинский, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. О. Маърупов, республика Министрлар Совети ва Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, Совет Армиясининг генераллари ҳамда офицерлари индонезиялик меҳмонларни кутиб олдилар.

Ўртоқ С. О. Азимов Индонезия ҳукумат делегацияси шарафига зиёфат берди.

Озгина вақт дам олингандан кейин Индонезия миллий хавфсизлик министри, Индонезия армияси штабининг бошлиғи генерал Насутион бошчилигидаги Индонезия Республикаси ҳукумат делегацияси самолётда Тошкентдан Деҳлига жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

Индонезия Республикасининг ҳукумат делегацияси Москвадан жўнаб кетди

МОСКВА, 7 январь. (ТАСС). Кеча кечқурун Индонезия миллий хавфсизлик министри, армия штабининг бошлиғи генерал Насутион бошчилигидаги Индонезия Республикаси ҳукумат делегацияси аъзоларидан бир группаси «ТУ-104» самолётида Москвадан ватанига жўнаб кетди.

Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновский ва генерал Насутион нутқ сўзладилар.

ЖАҲОН КОММУНИСТИК ҲАРАКАТИНИНГ ЯНГИ ҒАЛАБАЛАРИ САРИ

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАР ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПАРТИЯ ОЛИЙ МАКТАБИ, ИЖТИМОИЙ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ ВА МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ИНСТИТУТИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ доклади

6 январда Катта Кремль саройида КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия олий мактаби, Ижтимоий фанлар академияси ва Марксизм-ленинизм институти партия ташкилотларининг умумий йиғилиши бўлди. Йиғилишда 1.300 дан кўпроқ коммунист — тингловчилар ва аспирантлар, профессорлар ва ўқитувчилар, илмий ходимлар қатнашдилар.

Мажлис аҳли баланд руҳ билан ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитети Президиумини фахрий президиумга сайлайди.

Йиғилишда гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунлари тўғрисида доклад қилди.

— 81 марксчи-ленинчи партия вакилларининг 1960 йил ноябрь ойида Москвада бўлиб ўтган Кенгаши, — дейди Н. С. Хрушчев, — жаҳон коммунистик ҳаракати тарихига бу ҳаракатнинг энг порлоқ саҳифаларидан бири бўлиб кирди. Бу Кенгаш ҳозирги халқаро вазиятни чуқур анализ қилди, энг муҳим масалалар юзасидан ҳаракатимиз учун умумий бўлган позицияларни ишлаб чиқди. Қардошларча бирлик вазиятида ўтган ана шу кенгаш натижасида барча мамлакатлар коммунистларининг кўп миллионли оиласи марксизм-ленинизм асосида янада маҳкам жипслашди, тинчлик ва социализм иши тантанаси учун олиб борилаётган қаҳрамонона курашда уларнинг кучлари кўпайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев жаҳон миқёсидаги ҳозирги тараққиётни ва халқаро коммунистик ҳаракатни чуқур анализ қилади, Кенгашда якдиллик билан қабул қилинган Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаат барча мамлакатлар коммунистларининг тинчлик, демократия, миллий озодлик учун, социализм учун курашда программ ҳужжатлари сифатида жуда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб ўтади. Докладчи таъкидлайдики, Кенгашнинг Баёнотида давримизнинг характеристикаси, СССРда коммунизмнинг кенг авж олдирилган қурилиши ва жаҳон социалистик системасининг ривожланиш истиқболлари, янги урушнинг олдини олиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун кураш, мустамлакачиликни тугатиш ва озод бўлган мамлакатларнинг бундан кейинги тараққиёт йўллари, бирликни мустаҳкамлаш ва коммунистик ҳаракатнинг баъзи идеологик масалалари каби жуда муҳим проблемалар ижодий марксизм-ленинизм руҳида ишлаб чиқилди.

Докладда СССРда коммунистик қурилишнинг муваффақиятлари, социалистик лагерь қудратининг ўсиши ва бу лагернинг бузилмас бирлиги ёрқин характерлаб берилди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Хитой Коммунистик партияси билан, улуғ Хитой халқи билан қардошларча дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашга, социалистик мамлакатларнинг барча қардош партиялари ва халқлари билан, бутун дунёдаги марксчи-ленинчи партиялар билан бирлик ва дўстликни мустаҳкамлашга қатъий бел боғлагандир. Докладчи тинчлик учун, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшашидан иборат ленинча принципни изчиллик билан амалга ошириш учун кураш масалаларига алоҳида эътибор берди. Баёнотда ва бутун дунё халқларига Мурожаатда таъкидлаб ўтилганидек, тинчлик учун кураш — коммунистларнинг энг муҳим вазифасидир.

Йиғилиш қатнашчилари ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг социалистик лагердаги барча мамлакатлар бирлигини, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини янада мустаҳкамлашга, марксизм-ленинизм улуғ таълимотининг тантанасига бағишланган охирги қисмини гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Биз, дейди Н. С. Хрушчев, коммунистик ҳаракатнинг жаҳоншумул тарихий ғалабалари якунларини тўплаган пайтда, аввало, улуғ устозларимиз К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Лениндан миннатдор бўламиз. Уларнинг таълимоти халқаро коммунистик ҳаракатни қудратли ҳаракатга айлантирди ва бу ҳаракатнинг ғалабасини таъминлади. Биз келажак учун ўз стратегиямиз ва тактикамизни ишлаб чиққанда, яна Маркс, Энгельс, Ленинга мурожаат қиламиз. Марксизм-ленинизмга садоқат — бундан буёнги барча ғалабаларимизнинг гаровидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси марксизм-ленинизм таълимотига, пролетар интернационализмига ва халқлар ўртасидаги дўстликка содиқ бўлиб келди, ҳозирда ҳам шундай ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади, бутун дунёда тинчлик учун доим кураш олиб боради, улуғ Ленин бизга таълим берганидек, коммунизм ғалабаси учун кураш олиб боради!

Залда гулдурос қарсаклар бошланади.

Йиғилишда якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади:

«КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия олий мактаби, Ижтимоий фанлар академияси ва Марксизм-ленинизм институтининг коммунистлари КПСС Марказий Комитети Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг «Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг якунлари тўғрисида»ги чуқур ва ёрқин докладини зўр эътибор билан тинглаб, Кенгашнинг якунларини ва унда қабул қилинган тарихий ҳужжатларни бутунича ва тўла маъқуллайдилар.

Йиғилиш ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС делегациясига унинг ленинча доно ва самарали фаолияти учун самимий миннатдорчилик изҳор қилади».

Йиғилиш ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга мактуб қабул қилади. Залда яна гулдурос қарсаклар бошланади. Ҳамма ўрнидан туради, Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети шарафига, халқаро коммунистик ҳаракат бирлиги шарафига табрик хитоблари янграйди.

Партия гимни «Интернационал»ни айтиш билан йиғилиш тамом бўлди. Бу йиғилиш идеология ходимлари — коммунистлар катта отрядининг КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашганлигини ёрқин кўрсатган тўлқинлантирувчи намойишга айланди.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси, Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг бюджет ҳуқуқлари тўғрисида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг

ҚОНУНИ

I БЎЛИМ

УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Давлат бюджети республика пул маблағлари давлат фондини вужудга келтириш ва ундан фойдаланишнинг асосий молиявий планидир. Миллий даромаднинг саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, савдо-сотиқни ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини планли ривожлантиришга, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини оширишга, давлат ҳокимияти органларининг ва давлатни идора қилиш органларининг эҳтиёжига сарф қилинадиган қисми Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида тўпланади.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг маблағлари асосан, социалистик ишлаб чиқаришни узлуксиз кенгайтириш ва такомиллаштириш асосида доимо ўсиб бораётган социалистик хўжалик даромадларидан ҳосил бўлади. Ўзбекистон ССР гражданлари Ўзбекистон ССР Давлат бюджети даромадларини вужудга келтиришда СССР қонунлари билан белгиланган солиқларни тўлаш ва маблағларни ихтиёрий суратда топшириш йўли билан ўзларининг шахсий даромадлари билан қатнашадилар.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тузиш ва ижро этиш жараёнида корхоналар ва ташкилотларнинг молиявий ва хўжалик фаолияти устидан ҳамда уларнинг халқ хўжалиги плани топшириқларини бажаришлари устидан контроль амалга оширилади.

2-модда. Ўзбекистон ССРнинг бюджет тузилиши Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг давлат тузилиши билан белгиланади.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Давлат бюджети тенг ҳуқуқли иттифоқчи республикалар билан бирга ихтиёрий равишда иттифоқ давлатига — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига бирлашган давлат сифатида СССР Давлат бюджетида иттифоқ бюджети ва бошқа иттифоқчи республикаларнинг давлат бюджетлари билан бирлашади.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ва бошқа иттифоқчи республикалар давлат бюджетларининг иттифоқ бюджети билан бирлашуви асосида СССР Давлат бюджетида умуман СССР бўйича ва иттифоқчи республикалар бўйича халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган тадбирлар учун маблағ ажратиш, Ўзбекистон ССРнинг умумиттифоқ аҳамиятига эга бўлган тадбирларни амалга оширишда иштирок этиши, Ўзбекистон ССР ва бошқа иттифоқчи республикаларнинг экономикаси ва маданиятини ҳар томонлама ривожлантиришда иштирок этиши ва уларнинг ўзаро ёрдами таъминланади.

Составига Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри (республикага бўйсунувчи шаҳар) кирган Ўзбекистон ССРнинг Давлат бюджети Ўзбекистон ССРнинг республика бюджетини, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини, областлар ва республикага бўйсунувчи шаҳарнинг маҳаллий бюджетларини бирлаштиради.

3-модда. Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси автоном республика Давлат бюджетига эгадир. Бу бюджет Қорақалпоғистон АССР Олий Совети томонидан тасдиқланади.

Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети Қорақалпоғистон АССР республика бюджетини ҳамда районлар ва республикага (автоном республикага) бўйсунувчи шаҳарларнинг маҳаллий бюджетларини бирлаштиради.

4-модда. Ҳар бир область, район, шаҳар, посёлка Совети ва қишлоқ Совети маҳаллий бюджетга эгадир. Бу бюджет тегишли меҳнаткашлар депутатлари Советлари томонидан тасдиқланади.

Область бюджети область бюджетини, районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетини бирлаштиради.

Тошкент шаҳар бюджети шаҳар бюджетини ва районлар бюджетини бирлаштиради.

Район бюджети район бюджетини, районга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетини, посёлка ва қишлоқ бюджетларини бирлаштиради.

Областга бўйсунувчи шаҳар бюджети шаҳар бюджетини, посёлка ва қишлоқ бюджетини бирлаштиради.

5-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тузиш, тасдиқлаш ва ижро этиш ҳамда унинг даромад ва харажатларини Ўзбекистон ССР республика бюджети, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети ва маҳаллий бюджетлар ўртасида тақсимлаш демократик централизм принципи асосида амалга оширилади. Бу принцип Қорақалпоғистон АССР ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг ҳуқуқларига риоя қилишни ҳамда Совет социалистик давлатининг бюджет системасининг ва молиявий сиёсатининг бирлигини таъминлайди.

6-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджети Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан 1 январдан 31 декабргача бўлган бир йиллик муддатга тасдиқланади. Ўзбекистон ССРнинг тасдиқланган Давлат бюджети қонундир.

Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, министрликлар ва ведомстволар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини аниқ ва оғишмай бажаришлари, белгиланган тўловларни бюджетга тўла-тўкис ва ўз вақтида тўлашлари ҳамда давлат маблағларини сарф қилишда қаттиқ иқтисодий тежашга риоя қилишлари керак.

II БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ

7-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджети СССР халқ хўжалигини ривожлантириш планига ва умуман Ўзбекистон ССР, Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри халқ хўжалигини ривожлантириш планига мувофиқ равишда даромадлар ва харажатлар бўйича тузилади.

8-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетига қуйидаги даромадлар киради:

а) Ўзбекистон иқтисодий-маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгашига, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР министрликлари ва ведомстволарига, меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ижроия комитетларига қарашли корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг фойдаларидан ажратмалар ва бошқа тушумлар; Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгашининг корхоналар ва хўжалик ташкилотлари фойдаларидан Иттифоқ бюджетига ўтказиладиган ажратмалар қисми бунга кирмайди;

б) ўрмонлардан келадиган даромад, колхозлардан олинадиган даромад солиғи, матлубот кооперацияси, шунингдек жамоат ташкилотлари ихтиёридаги республика ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган корхоналар ва ташкилотлардан олинадиган даромад солиғи;

в) қишлоқ хўжалик солиғи;

г) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан 50 процент миқдорида ажратмалар;

д) давлат пошлинаси, маҳаллий солиқлар ва йиғимлар ҳамда СССР қонунларида кўзда тутилган тартибда белгиланадиган бошқа даромадлар.

9-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетига ушбу Қонуннинг 8-моддасида кўзда тутилган даромадлардан ташқари СССР Давлат бюджетида кўзда тутилган миқдорларда қуйидагилар киритилади:

а) давлат социал страхованиесининг пенсиялар тўлаш учун сарф қилинадиган маблағлари;

б) оборот солиғидан ва бошқа умумиттифоқ давлат даромадларидан ажратмалар.

10-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетига қуйидаги харажатлар киради:

а) Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР министрликлари ва ведомстволари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ижроия комитетларига қарашли корхоналар ва хўжалик ташкилотларига маблағ чиқариш;

б) Ўзбекистон ССР муассасалари ва ташкилотларининг маориф, фан, маданият, соғлиқни сақлаш, физкультура соҳасида олиб бориладиган тадбирларига маблағ чиқариш, пенсия тўлаш, кўп болали ва ёлғиз оналарга нафақа бериш ҳамда социал таъминот соҳасидаги бошқа тадбирларга маблағ чиқариш;

в) Ўзбекистон ССР давлат ҳокимияти органларининг ва давлатни идора қилиш органларининг Ўзбекистон ССРнинг халқ судлари ва бошқа суд муассасалари, шунингдек нотариал контораларнинг харажатларига маблағ чиқариш;

г) СССР ва Ўзбекистон ССР қонунларига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Давлат бюджетидан маблағ ажратиладиган бошқа тадбирларга маблағ чиқариш учун бўладиган харажатлар.

11-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг резерв фондлари кўзда тутилади. Бу резерв фондлар Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тасдиқлаш вақтида кўзда тутиш илложи бўлмаган халқ хўжалиги, социал-маданий ва бошқа тадбирларга қилинадиган зарур харажатларни қоплаш учун сарф қилинади.

12-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг даромад ва харажатларини Ўзбекистон ССР республика бюджети, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети ва областларнинг ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетлари ўртасида тақсимлаш Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг таклифига мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан белгиланади.

13-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида кўзда тутилган харажатлардан ташқари, планлаштирилаётган йил бошига келиб Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида қолган маблағлар ҳисобига кассанинг нақд оборот пули ҳосил бўлади. Кассадаги нақд оборот пулнинг миқдори Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тасдиқлаш вақтида белгиланади.

Кассадаги нақд оборот пулдан йил давомида кассадаги вақтинча узилишларни қоплаш учун фойдаланиш мумкин ва ўша йилнинг ўзидаёқ бюджет тасдиқланган вақтда белгиланган миқдорда етказилиши лозим.

14-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тасдиқлаш вақтида, СССР Давлат бюджетида кўзда тутилган умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Ўзбекистон ССР Давлат бюджети учун ажратиладиган ажратмалар миқдорини ўзгартирмасдан туриб, ССР Иттифоқи ва иттифоқчи республикаларнинг бюджет ҳуқуқлари тўғрисидаги Қонуннинг 20-моддасига мувофиқ СССР Давлат бюджетида Ўзбекистон ССР учун белгиланган даромадларнинг умумий суммасини ва харажатларнинг умумий суммасини кўпайтириши мумкин.

15-модда. ССР Иттифоқи Министрлар Совети томонидан белгиланган СССР Давлат бюджети лойиҳасини тузиб чиқиш тартиблари ва муддатларига мувофиқ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, СССР халқ хўжалигини ривожлантириш планига ва Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш планига асосан, Ўзбекистон ССР Давлат бюджети лойиҳасини тузиб чиқади ҳамда уни кўриб чиқиш ва СССР Давлат бюджети лойиҳасига киритиш учун СССР Министрлар Советига тақдим этади.

16-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан белгиланадиган Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг лойиҳасини тузиб чиқиш тартиблари ва муддатларига мувофиқ:

а) Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область Советларининг ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш планига ҳамда Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри халқ хўжалигини ривожлантириш планларига асосланиб, тегишли бюджет лойиҳаларини тузиб чиқадилар ва уларни кўриб чиқиш ва Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг лойиҳасига киритиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этадилар;

б) Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган топшириқлар асосида молия планлари ва сметаларининг лойиҳаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни Ўзбекистон ССР республика бюджети лойиҳасини тузиб чиқиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этадилар;

в) Ўзбекистон ССР Молия министрлиги олдиндан:

— Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳрининг вакиллари иштирокида Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети лойиҳасини ва областлар ҳамда Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларининг лойиҳаларини;

— Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари вакилларининг иштирокида уларнинг молия планлари ва сметаларининг лойиҳаларини кўриб чиқади.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги юқорида кўрсатиб ўтилган лойиҳаларни кўриб чиққанидан кейин:

— Ўзбекистон ССР республика бюджети лойиҳасини тузади;

— Ўзбекистон ССР республика бюджети, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети, областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетлари лойиҳалари асосида Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг лойиҳасини тузиб чиқади ва уни Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этади.

17-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети СССР Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунда Ўзбекистон ССР Давлат бюджети учун кўзда тутилган кўрсаткичларга мувофиқ тузиб чиқилган Ўзбекистон ССР Давлат бюджети лойиҳасини кўриб чиқади ва қуйидагиларни Ўзбекистон ССР Олий Советига тақдим этади:

а) Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини ажратиб кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигига, социал-маданий тадбирларга маблағ чиқариш учун, давлат ҳокимияти органлари, давлат идора органлари ва суд органларини таъминлаш учун ажратиладиган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

б) Ўзбекистон ССР республика бюджетини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини ажратиб кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, харажатларнинг асосий турларини ажратиб кўрсатган ҳолда, шунингдек Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари бўйича бюджетга тўланадиган тўловларни ва бюджетдан ажратиладиган маблағларни тақсимлаб кўрсатган ҳолда;

в) Ўзбекистон ССР Давлат бюджетига киритилган Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини ҳамда областлар ва Тошкент шаҳри маҳаллий бюджетларини;

г) Умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига ҳамда ҳар бир областнинг ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетига ўтадиган ажратмаларнинг миқдори тўғрисидаги таклифларни;

д) Ўзбекистон ССР республика бюджети, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети ҳамда ҳар бир область ва Тошкент шаҳри маҳаллий бюджетлари бўйича кассанинг нақд оборот пули миқдори тўғрисидаги таклифларни.

18-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан Ўзбекистон Олий Советига тақдим этилган Ўзбекистон ССР Давлат бюджети дастлаб Ўзбекистон ССР Олий Советининг Бюджет комиссиясида муҳокама қилинади.

19-модда. Ўзбекистон ССР Олий Советининг Бюджет комиссияси:

а) Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини муҳокама қилиш вақтида Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволарининг молия планлари ва сметалари бўйича уларнинг докладларини, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг тегишли бюджетларининг даромадлари ва харажатлари тўғрисидаги докладларини тинглайди, шунингдек Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг даромадлари ва харажатларини ўзгартиришга доир киритган таклифларини муҳокама қилади;

б) Ўзбекистон ССР Давлат бюджети тўғрисида ўз хулосаларини тузиб чиқади ва уни Ўзбекистон ССР Олий Советига тақдим этади.

20-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг докладига ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг хулосаларига мувофиқ Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини кўриб чиқади, шунингдек Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини муҳокама қилиш вақтида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлари томонидан киритилган таклифларни кўриб чиқади.

21-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети қуйидагиларни тасдиқлайди:

а) Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини — даромадларнинг умумий суммасида асосий даромад манбаларини ажратиб кўрсатган ҳолда, ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигига, социал-маданий тадбирларга маблағ чиқариш учун, давлат ҳокимияти органларини, давлатни идора қилиш органларини ва суд органлари, шунингдек нотариал контораларни таъминлаш учун чиқариладиган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

б) Ўзбекистон ССР республика бюджетини даромад ва харажатларнинг умумий суммасида;

в) умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига, ҳар бир область ва Тошкент шаҳри маҳаллий бюджетларига ажратиладиган ажратмаларнинг миқдорини;

г) Ўзбекистон ССР республика бюджети бўйича кассадаги нақд оборот пулнинг миқдорини.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети ҳамда областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетлари ҳар бир айрим бюджет бўйича даромадларнинг умумий суммасида ва харажатларнинг умумий суммасида белгиланади, шунингдек бу бюджетлар бўйича кассадаги нақд оборот пулнинг миқдорлари белгиланади.

22-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджети тасдиқланганидан кейин СССР қонунлари ва Ўзбекистон ССР қонунлари ёки СССР Министрлар Советининг қарорлари ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорлари чиқиб, бу қонунлар ва қарорларга мувофиқ Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетининг областлар ва Тошкент шаҳри маҳаллий бюджетларининг ҳаражатлари кўпайиб ёки даромадлари камайиб кетган тақдирда, Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини бажариш жараёнида ана шу бюджетларга Ўзбекистон ССР республика бюджетидан маблағлар ажратилади: Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети, областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетларининг харажатлари камайган ёки даромадлари ошиб кетган тақдирда бу бюджетлардан тегишли суммалар Ўзбекистон ССР республика бюджетига берилади.

23-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджети тўғрисидаги Қонун ҳамманинг хабардор бўлиши учун эълон қилинади.

24-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижросини Ўзбекистон ССР Молия министрлиги, Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети орқали ташкил этади.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги, Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети бюджетда кўзда тутилган даромадларнинг бажарилишини, бюджет маблағларини белгиланган мақсадларга қатъий амал қилиб ҳамда ишлаб чиқариш ва молия планларининг бажарилишига қараб тежаб-тергаб сарф қилишни таъминлайдилар.

25-модда. Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида ҳисобот Ўзбекистон ССР Молия министрлиги томонидан тузилади ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети белгилаган тартиб ва муддатларда Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этилади.

26-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни Ўзбекистон ССР Олий Советига тақдим этади.

27-модда. Ўзбекистон ССР Олий Советининг Бюджет комиссияси Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқади, ҳисобот юзасидан ўз хулосаларини чиқаради ва уни Ўзбекистон ССР Олий Советига тақдим этади.

28-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг докладига ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Бюджет комиссиясининг хулосаларига мувофиқ Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқади ва тасдиқлайди.

Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Совети қабул қилган қарор ҳаммани хабардор қилиш учун эълон қилинади.

29-модда Ўзбекистон ССР Молия министрлиги Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан белгиланадиган тартибда Ўзбекистон ССР Давлат бюджетининг бажарилиши устидан контроллик қилади.

III БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ РЕСПУБЛИКА БЮДЖЕТИ

30-модда. Ўзбекистон ССР республика бюджети хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида умумреспублика аҳамиятига эга бўлган тадбирларни зарур пул маблағлари билан таъминлайди. Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри экономикасини ҳар тарафлама ривожлантириш, Ўзбекистон ССР халқларининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини оширишни таъминлаш мақсадида молия ресурсларининг бир қисмини Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри ўртасида қайта тақсимлаш Ўзбекистон ССР республика бюджети орқали амалга оширилади.

31-модда. Ўзбекистон ССР республика бюджетига қуйидаги даромадлар киради:

а) Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволарига қарашли корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг фойдаларидан ажратмалар ва бошқа тушумлар; Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгашининг корхоналари ва хўжалик ташкилотлари фойдаларидан иттифоқ бюджетига ўтказиладиган ажратмалар қисми бунга кирмайди:

б) ўрмонлардан келадиган даромад, колхоздан олинадиган даромад солиғи, матлубот кооперацияси ихтиёридаги, шунингдек жамоат ташкилотлари ихтиёридаги республика аҳамиятига ва маҳаллий аҳмиятга эга бўлган корхоналар ва ташкилотлардан олинадиган даромад солиғи;

в) қишлоқ хўжалик солиғи;

г) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан 50 процент миқдорида ажратмалар;

д) Ўзбекистон ССР қонунларига мувофиқ республиканинг республика бюджетини ташкил этишга ажратиладиган бошқа даромадлар.

Ўзбекистон ССР республика бюджетига юқорида кўрсатилган даромадлардан ташқари яна Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида кўзда тутилган миқдорларда қуйидаги даромадлар киритилади:

а) давлат социал страхованиесининг пенсиялар тўлаш учун сарф қилинадиган маблағлари;

б) корхона ва ташкилотлардан олинадиган оборот солиғидан ва бошқа давлат солиғи ва даромадларидан ажратмалар.

32-модда. Ўзбекистон ССР Республика бюджетига қуйидаги харажатлар киради:

а) Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, Ўзбекистон ССР министрликлари ва ведомстволарига қарашли корхоналар ва хўжалик ташкилотларига маблағ чиқариш;

б) Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгаши, республика министрликлари ва ведомстволари томонидан амалга оширилаётган маориф, фан, маданият, соғлиқни сақлаш ва физкультура тадбирларига ҳамда пенсиялар, кўп болали ва ёлғиз оналарга нафақалар тўлаш, шунингдек социал таъминотнинг республика аҳамиятига эга бўлган бошқа тадбирларига маблағ чиқариш;

в) Ўзбекистон ССР давлат ҳокимиятининг олий органлари ва давлат идора органларини, Ўзбекистон иқтисодий маъмурий районининг Халқ хўжалиги кенгашини, республика министрликлари ва ведомстволарини, Ўзбекистон ССР халқ судлари ва бошқа суд муассасаларини, шунингдек нотариал контораларни таъминлаш учун қилинадиган харажатлар;

г) Ўзбекистон ССР қонунларига мувофиқ Ўзбекистон ССР республика бюджетидан маблағ ажратиладиган бошқа тадбирларга сарф қилинадиган харажатлар.

Умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ажратмалар тартибида Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига, областлар ва Тошкент шаҳри бюджетларига бериладиган маблағлар Ўзбекистон ССР республика бюджети харажатлари составига киради. Ўзбекистон ССР республика бюджетида зарур бўлиб қолган ҳолларда Қорақалпоғистон АССР ва айрим областлар халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган тадбирларни маблағ билан таъминлаш мақсадида Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига ва айрим область бюджетларига ажратиладиган маблағларнинг бўлиши кўзда тутилади.

33-модда. Ушбу Қонуннинг 11-моддасига мувофиқ, Ўзбекистон ССР республика бюджети составида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг резерв фонди вужудга келтирилади.

34-модда. Ўзбекистон ССР республика бюджетида кўзда тутилган харажатлардан ташқари, планлаштирилаётган йил бошига келиб Ўзбекистон ССР республика бюджетида қолган маблағлар ҳисобига кассанинг нақд оборот пули ҳосил бўлади.

Кассадаги нақд оборот пулнинг миқдори Ўзбекистон ССР республика бюджетини тасдиқлаш вақтида белгиланади.

Кассадаги нақд оборот пулдан йил давомида кассадаги вақтинча узилишларни қоплаш учун фойдаланиш мумкин ва ўша йилнинг ўзидаёқ бюджет тасдиқланаётгач вақтда белгиланган миқдорларга етказилиши лозим.

35-модда. Ўзбекистон ССР республика бюджетини ижро этиш вақтида қўшимча олинган даромадлар СССР ва Ўбекистон ССР қонунлари белгилаган тартибда халқ хўжалигини ва социал-маданий тадбирларни, шу жумладан капитал харажатларни маблағ билан таъминлаш учун ажратилади.

36-модда. Ўзбекистон иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёрида бўлган корхоналар ва ташкилотларни капитал маблағ билан таъминлаш учун ажратилиб, фойдаланилмай қолган маблағларни истисно қилганда, Ўзбекистон ССР республика бюджетида даромадларни ошириб бажариш ёки харажатларни тежаш натижасида йил охирида вужудга келадиган даромадларнинг харажатлардан ошиқча суммаси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ихтиёрида қолади ва унинг ихтиёри билан сарф қилинади.

37-модда. Ўзбекистон ССР республика бюджети даромадлар ва харажатлар рўйхати бўйича ижро этилади. Бу рўйхат Ўзбекистон ССР Олий Совети тасдиқлаган бюджетга мувофиқ, Ўзбекистон ССР Молия министрлиги томонидан тузилади.

IV БЎЛИМ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ

38-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети Қорақалпоғистон АССР давлат ҳокимияти органлари ва давлат идора органлари томонидан амалга ошириладиган хўжалик ва маданий қурилишни зарур пул маблағлари билан таъминлайди.

39-модда. Қорақалпоғистон АССРнинг бюджет тузилиши унинг давлат тузилиши билан белгиланади ва у ушбу Қонунга мувофиқ Қорқалпоғистон АССР Олий Совети томонидан белгиланади.

40-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига қуйидаги даромадлар киради:

а) республика министрликлари ва ведомстволари, Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари ихтиёридаги корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг фойдаларидан ажратмалар ва бошқа тушумлар;

б) матлубот кооперацияси, шунингдек жамоат ташкилотлари ихтиёридаги республика ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган корхоналар ва ташкилотлардан олинадиган даромад солиғи;

в) амал қилиб турган қонунларга мувофиқ, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини ташкил этишга ажратиладиган давлат пошлинаси, маҳаллий солиқлар, йиғимлар ва бошқа даромадлар.

Ушбу моддада кўзда тутилган даромадлардан ташқари, оборот солиғидан колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, ўрмонлардан олинадиган даромаддан, қишлоқ хўжалик солиғидан аҳолидан олинадиган даромад солиғидан ҳамда бошқа умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ажратмалар Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида тасдиқланадиган миқдорда Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетига ўтказилади.

41-модда. Қорақалпоғистон АССРнинг Давлат бюджетига қуйидаги харажатлар киради:

а) Қорақалпоғистон АССР министрликлари, ведомстволари ва меҳнаткашлари депутатлари Советлари ижроия комитетлари қарамоғидаги корхона ва хўжалик ташкилотларига маблағ чиқариш;

б) Қорақалпоғистон АССР муассасалари ва ташкилотларининг маориф, фан, маданият, соғлиқни сақлаш, физкультура ва социал таъминот соҳасида амалга ошириладиган тадбирлари учун маблағ чиқариш;

в) Қорақалпоғистон АССР давлат ҳокимияти органларини ва давлат идора органларини таъминлаш учун қилинадиган харажатлар.

г) амалдаги қонунларга мувофиқ, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетидан таъминланадиган бошқа тадбирлар учун қилинадиган харажатлар.

42-модда. Шу Қонуннинг 11-моддасига мувофиқ, Қорақалпоғистон АССРнинг республика бюджетида Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг резерв фонди вужудга келтирилади.

43-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетининг даромадлари ва харажатларини республика бюджети, район ва шаҳар бюджетларига тақсимлаш Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг тақдимига мувофиқ Қорақалпоғистон АССР Олий Совети томонидан белгиланади.

44-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетида кўзда тутилган харажатлардан ташқари, Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетининг планлаштирилаётган йил бошигача бўлган қолдиқ маблағлари ҳисобига кассанинг нақд оборот пули ҳосил бўлади

Кассадаги нақд оборот пулнинг миқдори Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини тасдиқлаш вақтида белгиланади.

Кассадаги нақд оборот пулдан йил давомида кассадаги муваққат узилишларни қоплаш учун фойдаланиш мумкин ва шу йилнинг ўзидаёқ бюджет тасдиқланаётган вақтда белгиланган миқдорга етказилиши лозим.

45-модда. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини тасдиқлаш вақтида шу Қонуннинг 21-моддасига мувофиқ Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети учун белгиланган умумий даромадлар суммасини ва умумий харажатлар суммасини Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети учун назарда тутилган умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ажратмалар миқдорини ўзгартмаган ҳолда кўпайтириши мумкин.

46-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетини ижро қилиш вақтида қўшимча равишда олинган даромадлар СССР ва Ўзбекистон ССР қонунлари билан белгиланган тартибда халқ хўжалигини маблағлар билан таъминлаш ва социал-маданий тадбирлар учун, жумладан капитал харажатлар учун сарф қилинади.

47-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетида даромадларни ошириб бажариш ёки харажатларни тежаш натижасида йил охирида вужудга келган даромадларнинг харажатлардан ошиқча суммаси Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ихтиёрида қолади ва унинг ихтиёри билан сарф қилинади.

48-модда. Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджети тасдиқлангандан кейин Қорақалпоғистон АССР қонунлари ёки Қорқалпоғистон АССР Министрлар Советининг қарорлари билан районлар ва республикага (АССРга) бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг харажатлари кўпайтирилган ёки даромадлари камайтирилган тақдирда, бу бюджетларга Қорақалпоғистон АССР Давлат бюджетининг ижроси жараёнида Қорақалпоғистон АССР республика бюджетидан маблағлар ажратилади: районлар ва республикага (АССРга) бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг харажатлари камайган ёки даромадлари кўпайган тақдирда тегишли суммалар Қорақалпоғистон АССР республика бюджетига берилади.

49-модда. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети шу Қонунга мувофиқ Қорақалпоғистон АССРнинг ва Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг бюджети ҳуқуқларини белгилайди.

V БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОБЛАСТЛАРИ, РАЙОНЛАРИ, ШАҲАРЛАРИНИНГ, ПОСЁЛКА СОВЕТЛАРИ ВА ҚИШЛОҚ СОВЕТЛАРИНИНГ МАҲАЛЛИЙ БЮДЖЕТЛАРИ

50-модда. Ўзбекистон ССР областлари, районлари, шаҳарларининг, посёлка Советлари ва қишлоқ Советларининг маҳаллий бюджетлари меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари томонидан амалга ошириладиган хўжалик ва маданий қурилишларни пул маблағлари билан таъминлайди.

51-модда. Маҳаллий бюджетларга қуйидаги даромадлар киради:

а) маҳаллий органларга бўйсунувчи корхона ва хўжалик ташкилотларининг фойдасидан ажратмалар ва улардан келадиган бошқа тушумлар:

б) матлубот кооперацияси ихтиёрида, шунингдек жамоат ташкилотлари ихтиёридаги республика ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган корхона ва ташкилотлардан олинадиган даромад солиғи;

в) давлат пошлинаси, маҳаллий солиқлар ва йиғимлар ҳамда амалдаги қонунларга мувофиқ маҳаллий бюджетларни ташкил қилишга бериладиган бошқа даромадлар;

г) оборот солиғидан, колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, аҳолидан олинадиган даромад солиғидан, қишлоқ хўжалик солиғидан, ўрмондан олинадиган даромаддан ва бошқа умумиттифоқ давлат даромадларидан меҳнаткашлар депутатлари юқори Советлари томонидан белгиланган миқдордаги ажратмалар.

52-модда. Маҳаллий бюджетларга қуйидаги харажатлар киради:

а) маҳаллий органларга бўйсунувчи корхона ва хўжалик ташкилотларини маблағлар билан таъминлаш учун қилинадиган харажатлар;

б) маориф, маданият, соғлиқни сақлаш, физкультура, социал таъминот бўйича маҳаллий органларга бўйсунувчи муассаса ва корхоналарни маблағ билан таъминлаш учун қилинадиган харажатлар;

в) маҳаллий давлат ҳокимияти органларини ва давлатни идора қилиш органларини таъминлаш учун қилинадиган харажатлар;

(Охири учинчи бетда).

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси, Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий советларининг бюджет ҳуқуқлари тўғрисида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг

ҚОНУНИ

(Боши иккинчи бетда).

г) амалдаги қонунларга мувофиқ, маҳаллий бюджет маблағи билан таъминланадиган бошқа тадбирлар учун қилинадиган харажатлар.

53-модда. Даромад ва харажатларни область бюджетлари, Тошкент шаҳар бюджети ҳамда областга бўйсунувчи район ва шаҳар бюджетлари ўртасида тақсимлаш, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети томонидан меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия Комитетининг тақдимига мувофиқ белгиланади.

54-модда. Даромад ва харажатларни район ва шаҳар бюджетлари ҳамда районга бўйсунувчи шаҳар бюджетлари, посёлка ва қишлоқ бюджетлари ўртасида тақсимлаш меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари томонидан шу Советларнинг ижроия комитетлари тақдимига мувофиқ белгиланади.

55-модда. Маҳаллий бюджетларда, кўзда тутилган харажатлардан ташқари, бюджетнинг планлаштирилаётган йил бошигача бўлган қолдиқ маблағлари ҳисобига кассанинг нақд оборот пули ҳосил бўлади.

Кассадаги нақд оборот пулнинг миқдори бюджетларни тасдиқлаш вақтида белгиланади.

Кассадаги нақд оборот пулдан йил давомида кассадаги муваққат узилишларни қоплаш учун фойдаланиш мумкин ва шу йилнинг ўзидаёқ бюджетларни тасдиқлаш вақтида белгиланган миқдорда етказилиши лозим.

56-модда. Меҳнаткашлар депутатлари Советлари тегишли маҳаллий бюджетларни тасдиқлаш вақтида Ўзбекистон ССР Давлат бюджетида областлар ва Тошкент шаҳри бюджетлари учун белгиланган умумий даромадлар суммасини ва умумий харажатлар суммасини, область бюджетларида ва Тошкент шаҳар бюджетида районлар бюджети учун белгиланган ҳамда районлар бюджетларида районга бўйсунувчи шаҳар бюджетлари, посёлка ва қишлоқ бюджетлари учун белгиланган умумий даромадлар суммасини ва харажатлар суммасини — умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан тегишли бюджетлар учун белгиланган ажратмалар миқдорини ўзгартирмаган ҳолда — кўпайтиришлари мумкин.

57-модда. Маҳаллий бюджетларни ижро қилиш вақтида қўшимча равишда олинган даромадлар СССР ва Ўзбекистон ССР қонунларида белгиланган тартибда маҳаллий хўжаликни ва социал-маданий тадбирларни, жумладан капитал харажатларни маблағ билан таъминлаш учун сарфланиши мумкин.

58-модда. Даромадларнинг ошириб бажарилиши ёки харажатларни иқтисод қилиб қолиш натижасида йилнинг охирида маҳаллий бюджетлар бўйича даромадларнинг харажатлардан ортиб қолган суммаси тегишли меҳнаткашлар депутатлари Советлари ихтиёрида қолади ва шу Советларнинг ижроия комитетлари томонидан бюджет бўйича қўшимча тадбирларга сарфланиши мумкин.

59-модда. Меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ҳамда уларнинг ижроия комитетлари областларнинг ҳамда Тошкент шаҳрининг бюджетлари тасдиқлангандан кейин қарор қабул қилиб, бунга мувофиқ районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг ва Тошкент шаҳридаги районлар бюджетининг харажатлари кўпайтирилган ёки даромадлари камайтирилган тақдирда, бу бюджетларга область бюджетларини ва Тошкент шаҳар бюджетини ижро қилиш жараёнида область бюджетларидан ва шаҳар бюджетидан маблағлар ажратилади; районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг ҳамда Тошкент шаҳар районлари бюджетларининг харажатлари камайган ёки даромадлари кўпайган тақдирда тегишли суммалар область бюджетларига ва Тошкент шаҳрининг шаҳар бюджетига берилади.

Меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ва уларнинг ижроия комитетлари район бюджетлари тасдиқлангандан кейин қарор қабул қилиб, бунга мувофиқ районга бўйсунувчи шаҳар бюджетларининг, посёлка ва қишлоқ бюджетларининг харажатлари кўпайтирилган ёки даромадлари камайтирилган тақдирда, бу бюджетларга районларнинг бюджетларини ижро қилиш жараёнида район бюджетларидан маблағлар ажратилади; районга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг, посёлка ва қишлоқ бюджетларининг харажатлари камайган ёки даромадлари кўпайган тақдирда тегишли суммалар район бюджетларига берилади.

60-модда. Меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан область ва Тошкент шаҳар бюджетларини тузишда белгиланган тартиб ва муддатларга мувофиқ:

а) меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари область, Тошкент шаҳар, район, областга бўйсунувчи шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш плани асосида, районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарларнинг бюджетлари лойиҳасини тузиб чиқадилар ва уларни меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетига ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига қараб чиқиш ва область, Тошкент шаҳар бюджетлари лойиҳасига киритиш учун тақдим қиладилар;

б) меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг бўлимлари, бошқармалари ва ташкилотлари область ва Тошкент шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш планида кўзда тутилган топшириқлар асосида молия планлари ва сметалари лойиҳаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига область ва Тошкент шаҳар бюджетлари лойиҳасини тузиш учун тақдим қиладилар.

Область ва Тошкент шаҳар молия бўлимлари қуйидагиларни олдиндан:

— меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари вакилларининг иштирокида район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджетлари лойиҳасини;

— меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг бўлимлари, бошқармалари ва ташкилотларининг молия планлари ва сметалари лойиҳаларини уларнинг вакиллари иштирокида кўриб чиқадилар.

Бюджетлар, молия планлари ва сметаларининг шу кўрсатилган лойиҳаларни қараб чиқилгандан кейин область ва Тошкент шаҳар молия бўлимлари:

— область ва Тошкент шаҳар бюджетлари лойиҳасини тузиб чиқадилар;

— область ва Тошкент шаҳар бюджетларининг, районлар ва областларга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетлари лойиҳалари асосида область бюджетларининг ва Тошкент шаҳар бюджетининг лойиҳаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига тақдим қиладилар.

61-модда. Меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ўзбекистон ССР Давлат бюджети тўғрисидаги Қонунда областлар ва Тошкент шаҳри бюджетлари учун кўзда тутилган кўрсаткичларга мувофиқ тузилган область ва Тошкент шаҳар бюджетлари лойиҳаларини кўриб чиқадилар ҳамда меҳнаткашлар депутатлари область Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советига қуйидагиларни тақдим этадилар:

— областлар бюджетларининг ва Тошкент шаҳар бюджетининг лойиҳаларини — даромадларнинг умумий суммасида асосий даромад манбаларини ажратиб кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигини, социал-маданий тадбирларни ва давлат ҳокимияти органларини ҳамда давлат идора органларини таъминлаш учун чиқарилган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

— область бюджетларининг ва Тошкент шаҳар бюджетининг лойиҳаларини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромадлар манбаини кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигини, социал-маданий тадбирларни ва давлат ҳокимияти органларини ҳамда давлат идора органларини таъминлаш учун чиқариладиган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

— ҳар бир район ва областга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар бюджетларининг лойиҳаларини — даромадларнинг умумий суммаси ва харажатларнинг умумий суммасини кўрсатган ҳолда;

— умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ҳар бир район ва областга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар бюджетига ажратмаларнинг миқдори тўғрисидаги таклифларни;

— область ва Тошкент шаҳар бюджетлари ҳамда ҳар бир район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджети бўйича кассадаги нақд оборот пул миқдори тўғрисидаги таклифларни.

62-модда. Меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан меҳнаткашлар депутатлари область Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советига тақдим этилган область ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари дастлаб меҳнаткашлар депутатлари область Советларининг ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг бюджет комиссиялари томонидан қараб чиқилади.

Меҳнаткашлар депутатлари область Советларининг ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг бюджет комиссиялари меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг бошқармалари ва бўлимлари бошлиқларининг, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари вакилларининг тегишли бюджетларнинг даромадлари ва харажатлари бўйича докладларини тинглайдилар, областлар ва Тошкент шаҳри бюджетлари бўйича ўз хулосаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари область Советларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советига тақдим қиладилар.

63-модда. Меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетининг ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг докладлари, бюджет комиссиялари тақдим этган хулосалар асосида ҳамда меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ҳамда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети депутатларининг таклифларини ҳисобга олиб, областларнинг ва Тошкент шаҳрининг бюджетларини кўриб чиқадилар ва қуйидагиларни тасдиқлайдилар:

— областларнинг ва Тошкент шаҳрининг бюджетини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигини маблағлар билан таъминлаш учун социал-маданий тадбирлар учун ҳамда давлат ҳокимияти органлари ва давлат идора органларини таъминлаш учун чиқарилган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

— областларнинг ва Тошкент шаҳрининг бюджетларини — даромадларнинг умумий суммаси ва харажатларининг умумий суммасини кўрсатган ҳолда;

— умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ҳар бир район ва областларга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар бюджетига ажратмалар миқдорини;

— область ва Тошкент шаҳар бюджетлари бўйича кассадаги нақд оборот пулнинг миқдорини.

Областларнинг ва Тошкент шаҳрининг бюджетларида районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар маҳаллий бюджетларининг умумий даромадлар суммаси ва умумий харажатлар суммаси ҳар бир бюджет бўйича алоҳида-алоҳида кўрсатилади, шунингдек шу бюджетларга мувофиқ кассадаги нақд оборот пул миқдори белгиланади.

64-модда. Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари районнинг ва областга бўйсунувчи шаҳарнинг бюджетлари лойиҳаларини тузиш учун белгиланган тартиб ва муддатларга мувофиқ:

а) меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари район, областга бўйсунувчи шаҳар халқ хўжалигини ривожлантириш планида назарда тутилган топшириқлар асосида бюджет лойиҳаларини тузиб чиқадилар ва уларни меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларига қараб чиқиш ва район, областга бўйсунувич шаҳар бюджети лойиҳасига киритиш учун тақдим қиладилар;

б) меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларининг бўлимлари ҳамда районга ва шаҳарга бўйсунувчи айрим корхона ва хўжалик ташкилотлари районнинг, областга бўйсунувчи шаҳарнинг халқ хўжалигини ривожлантириш планлари асосида молия планлари ва сметалари лойиҳаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларига район, шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) бюджетлари лойиҳасини тузиш учун тақдим қиладилар;

в) район ва шаҳар молия бўлимлари меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларининг топшириғига мувофиқ қуйидагиларни қараб чиқадилар:

— меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар) посёлка ва қишлоқ Советлари бюджетлари лойиҳаларини ана шу меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетлари вакилларининг иштирокида кўриб чиқадилар;

— корхоналар, ташкилотлар молия планларининг ҳамда меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари бўлимлари сметаларининг лойиҳаларини кўриб чиқадилар.

Бюджетлар, молия планлари ва сметаларнинг ана шу лойиҳаларн қараб чиқилгандан кейин район ва шаҳар молия бўлимлари:

а) район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) бюджетлари лойиҳаларини тузиб чиқадилар;

б) районга бўсунувчи шаҳар, посёлка ва қишлоқ бюджетларининг лойиҳалари асосида районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг лойиҳаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларига тақдим қиладилар.

65-модда. Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг қарорларида районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетлари учун назарда тутилган кўрсаткичларга мувофиқ тузилган район ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларининг лойиҳаларини қараб чиқадилар ва қуйидагиларни тегишли меҳнаткашлар депутатлари Советларига тақдим қиладилар:

— район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджетларининг лойиҳаларини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигини маблағ билан таъминлаш учун, социал-маданий тадбирлар учун ва давлат ҳокимият органларини ҳамда давлат идора органларини таъминлаш учун чиқарилган маблағларни ажратиб кўрсатган ҳолда;

— район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) бюджетларининг лойиҳаларини, даромадларнинг умумий суммасида ва харажатларнинг умумий суммасида;

— районга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар, посёлка ва қишлоқ Совети бюджетларининг лойиҳаларини — даромадларнинг умумий суммасида ва харажатларнинг умумий суммасида;

— умумиттифоқ давлат солиқлари ва дормадларидан районга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар, посёлка ва қишлоқ Совети бюджетига ажратмалар миқдори тўғрисидаги таклифларни;

— район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджети бўйича ҳамда районга бўйсунувчи ҳар бир шаҳар, посёлка ва қишлоқ Совети бюджети бўйича кассадаги нақд оборот пулнинг миқдори тўғрисидаги таклифларни.

66-модда. Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари томонидан тузилган район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджетларининг лойиҳалари дастлаб меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) бюджет комиссиялари томонидан кўриб чиқилади.

Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советларининг бюджет комиссиялари меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетлари бўлимлари мудирлари (бошлиқлари)нинг, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари вакилларининг тегишли бюджетларининг даромадлари ва харажатлари бўйича докладларини тинглайдилар, район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджетлари юзасидан ўз хулосаларини тузиб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советларига тақдим этадилар.

67-модда. Меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари ижроия комитетларининг докладлари, бюджет комиссияларининг хулосалари асосида ҳамда меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари депутатларининг таклифларини ҳисобга олиб, район ва областга бўйсунувчи шаҳар бюджетларини қараб чиқадилар ва қуйидагиларни тасдиқлайдилар:

— районларнинг ва областга бўйсунувчи шаҳарларнинг бюджетларини — даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, халқ хўжалигини маблағ билан таъминлаш учун, социал-маданий тадбирлар учун ва давлат ҳокимият органларини ва давлат идора органларини таъминлаш учун чиқарилган маблағларни кўрсатган ҳолда;

— районларнинг ва шаҳарларнинг (областга бўйсунувчи шаҳарларнинг) бюджетларини — даромадларнинг умумий суммасини ва харажатларнинг умумий суммасини кўрсатган ҳолда;

— умумиттифоқ давлат солиқлари ва даромадларидан ҳар бир шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар) посёлка ва қишлоқ Совети бюджетига ажратмалар миқдорини;

— район ва шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) бюджети бўйича кассадаги нақд оборот пул миқдорини.

Районлар ва областга бўйсунувчи шаҳарлар бюджетларида районга бўйсунувчи шаҳарларнинг, посёлка ва қишлоқ Советларининг маҳаллий бюджетлари даромадларининг умумий суммасида ва харажатларнинг умумий суммасида белгиланади ва шунингдек ана шу бюджетларга кассадаги нақд оборот пул миқдори белгиланади.

68-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советларининг ижроия комитетлари меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар (областга бўйсунувчи шаҳар) Советлари тасдиқлаган бюджет кўрсаткичлари асосида шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ бюджетлари лойиҳаларини қараб чиқадилар ҳамда уларни меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советларига даромадлар бўйича—ҳар бир даромад манбаи бўйича ва харажатлар бўйича—харажатларнинг ҳамма моддалари бўйича тасдиқлаш учун тақдим қиладилар.

69-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари тузиб чиққан бюджет лойиҳалари меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советларининг бюджет комиссиялари томонидан қараб чиқилади, улар тегишли ижроия комитетлари вакилларининг бюджетларнинг даромадлари ва харажатлари бўйича докладларини, шунингдек муассаса раҳбарларининг докладларини тинглайдилар, районга бўйсунувчи шаҳарлар, посёлка ва қишлоқ Советларининг бюджетлари бўйича ўз хулосаларини тузиб чиқадилар ва уларни меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советларига тақдим қиладилар.

70-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советлари меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетларининг докладлари ва бюджет комиссияларининг хулосалари асосида бюджетларни қараб чиқадилар ва қуйидагиларни тасдиқлайдилар:

— шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ Советларининг бюджетларини—даромадларнинг умумий суммасида, асосий даромад манбаларини кўрсатган ҳолда ва харажатларнинг умумий суммасида, маҳаллий хўжаликни маблағ билан таъминлаш учун, социал-маданий тадбирлар учун ҳамда ижроия комитети аппаратини таъминлаш учун чиқарилган маблағларни кўрсатган ҳолда;

— кассадаги нақд оборот пулнинг миқдорини.

71-модда. Маҳаллий бюджетларнинг ижросини меҳнаткашлар депутатлари Советларининг тегишли ижроия комитетлари амалга оширадилар.

Областлар, Тошкент шаҳар, районлар ва шаҳарлар (областга бўйсунувчи шаҳарлар)нинг бюджетлари, тасдиқланган бюджетлар асосида молия бўлимлари томонидан тузиладиган даромадлар ва харажатлар рўйхатига мувофиқ, молия органлари орқали амалга оширилади.

Шаҳар (районга бўйсунувчи шаҳар), посёлка ва қишлоқ бюджетларининг ижроси бевосита ана шу меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетлари томонидан амалга оширилади.

72-модда. Маҳаллий бюджетларнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботлар тегишли меҳнаткашлар депутатлари Советларининг ижроия комитетлари томонидан меҳнаткашлар депутатлари Советларининг тасдиқига тақдим этилади.

Меҳнаткашлар депутатлари Советларининг бюджет комиссиялари бюджетларнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботларни қараб чиқадилар, улар юзасидан хулоса тузиб чиқадилар ҳамда бу хулосаларни меҳнаткашлар депутатлари Советларига тақдим қиладилар.

Меҳнаткашлар депутатлари Советлари меҳнаткашлар депутатлари Советлари ижроия комитетларининг докладлари ҳамда бюджет комиссияларининг хулосалари асосида маҳаллий бюджетларнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботларни тасдиқлайдилар.

73-модда. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг бюджетларни тасдиқлаш тўғрисидаги ҳамда бюджетларнинг ижроси ҳақидаги ҳисоботларни тасдиқлаш тўғрисидаги қарорлари ҳаммани хабардор қилиш учун эълон қилинади.

74-модда. Ушбу Қонунга мувофиқ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Давлат бюджетини тузиш ва ижро қилиш қоидасини тасдиқлайди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

Бухоро пионерлари яқинда катта совға олдилар: Пионерлар уйи учун қурилган шу янги бино фойдаланишга топширилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ Т. А. САРИМСОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Тошмуҳаммад Алиевич **Саримсоқовни** Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри қилиб тайинлаш тўғрисида»ги 1960 йил 13 октябрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ И. В. БАБКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ СЕКРЕТАРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Игорь Васильевич **Бабковни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1960 йил 30 ноябрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ И. В. БАБКОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Игорь Васильевич **Бабковни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари қилиб тасдиқлаш тўғрисида»ги 1960 йил 30 ноябрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ Р. САХИБОЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ СЕКРЕТАРИ ҚИЛИБ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Рихси **Сахибоевни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари қилиб тасдиқлаш тўғрисида»ги 1960 йил 30 ноябрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Президиум секретари учун
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси К. ЗОКИРОВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎРТОҚ Ҳ. Қ. МУҲИТДИНОВАНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ҚИЛИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўртоқ Ҳалима Қодировна **Муҳитдинова** Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг ўринбосари қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎРТОҚ Ш. ҚОРАБОЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОСИ ҚИЛИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўртоқ Шотурсун **Қорабоев** Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ А. А. КУЗНЕЦОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Аркадий Андреевич **Кузнецовни** Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1960 йил 1 декабрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ М. С. ВОСИҚОВАНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИ РАИСИНИНГ ЎРИНБОСАРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Мамлакат Собировна **Восиқовани** Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1960 йил 1 август Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎРТОҚ Н. РАҲМАТУЛЛАЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОСИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўртоқ Ниғмат **Раҳматуллаевни** Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиш тўғрисида»ги 1960 йил 30 декабрь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри. 1961 йил 6 январь.

БЕЛЬГИЯ ҲУКУМАТИНИНГ КОНГО РЕСПУБЛИКАСИГА ҚАРШИ ҚИЛАЁТГАН АГРЕССИВ ҲАРАКАТЛАРИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

Конгодаги воқеалар кун сайин кескинлашмоқда. Мобутучи жаллодлар Конго аҳолисини қийнамоқдалар. СУРАТДА: Конго кўчаларидан бирида. Мобутучилар Конгонинг ҳақиқий ҳукуматига содиқ кишиларни ана шундай қийнамоқдалар. Сурат ГДРда чиқадиган «Фрайе вельт» журналидан олинган.

ТАСС фотохроникаси.

НЬЮ-ИОРК, 6 январь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги СССР доимий вакили В. А. Зорин 5 январда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг раисига мактуб юборди. Бу мактубда кейинги вақтларда Бельгия ҳукумати Конго Республикасига қарши агрессив ҳаракатлар қилишда актив қатнашганлигини аниқ исботловчи янги фактлар содир бўлганлигига диққат жалб қилинади. Мактубда Мобутунинг қуролли шайкалари томонидан Конго миллий армиясининг Конго Республикаси қонуний ҳукуматини қувватлаётган отрядларига қарши қилинаётган ҳарбий операцияларни енгиллаштирмоқ учун Бельгия ҳукумати ўз васийлигидаги Руанда-Урунди территориясидан ошкора фойдалана бошлаганлиги кўрсатиб ўтилади.

Бельгия ҳукумати, дейилади мактубда, Мобуту қуролли шайкаларини Руанда-Урунди территорияси орқали ўтказишга кўмаклашмоқда, шу билан бирга Бельгиянинг ҳарбий ходимлари бу шайкаларнинг Бунаву районига ҳужумларини ташкил этишда бевосита қатнашмоқда, чунки республиканинг қонуний ҳукуматига содиқ бўлиб қолган Бунаву гарнизони бельгиялик сотқинларнинг ва шу сотқинларга бевосита ҳомийлик қилаётганларнинг ҳамлаларидан Бунавуни мудофаа қилиш

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги СССР доимий вакили В. А. ЗОРИННИНГ мактуби

□ □

ниятида эканлигини изҳор қилди. Бельгия ҳукуматининг Руанда-Урундидаги бу ҳаракатлари, дейилади совет вакилининг мактубида, Руанда-Урунди территорияси устидан васийлик қилиш тўғрисида Бельгия билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўртасида тузилган битимга ҳам, шунингдек Бош Ассамблея XV сессиясининг Руанда-Урундининг келажаги тўғрисида 1960 йил 20 декабрда қабул қилган қарорига ҳам зид бўлиб тушмоқда.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Бельгия ҳукуматини огоҳлантирганлигига қарамай, дейилади сўнгра мактубда, Конгога қарши ҳарбий операциялар қилиш учун Руанда-Урунди территориясидан ҳарбий база тариқасида фойдаланаётган Бельгия ўзининг агрессив ҳаракатларини давом эттирмоқда. Яна бунинг устига, олинган ишончли маълумотларга қараганда, Конго Республикасига қарши операцияларда Бельгия ҳарбий ходимларининг Руанда-Урунди территориясидан туриб бевосита иштирок қилиши кенгайиб бормоқда ва Бельгия қўшинларининг Конго Республикасига қилаётган бевосита ҳужумига айланмоқда.

Совет вакили мактубда уқтириб ўтадики, юқорида келтирилган фактлар Бельгиянинг Конго Республикасига қарши агрессияси давом этаётганлигини ва Африкада тинчликка бўлган хавф кучайиб бораётганлигини кўрсатади. Мактубнинг охирида бундай дейилади:

Шу муносабат билан тинчлик ва хавфсизликни сақлаб туриш учун асосий масъулиятни ўз устига олган органнинг — Хавфсизлик Кенгашининг аъзолари бўлган давлатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳозирги вақтда Конгода турган бош секретаридан шу масалага доир ҳақиқий аҳвол тўғрисида, Бельгия ҳукуматининг қонунга хилоф бу ҳаракатларини тўхтатиш мақсадида бош секретарь томонидан кўрилган чоралар тўғрисида, шунингдек Бельгия ҳукуматининг юқорида кўрсатиб ўтилган ҳаракатларига чек қўймоқ учун бош секретарь кўрмоқчи бўлган чоралар тўғрисида узил-кесил ахборот олишлари ошиғич равишда зарур бўлиб қолди. Юқорида кўрсатиб ўтилган масала устида Бельгия ҳукуматидан тегишли изоҳни кечиктирмай талаб қилиш ва бу ахборотни Хавфсизлик Кенгашининг ҳамма аъзоларига тарқатиш ҳам зарур бўлиб қолди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8 ЯНВАРДА

12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг**, 12.20 — **Болалар учун концерт** (ўзбек тилида), 13.00 — **Инглиз тилидан 12-дарс** (рус тилида), 13.30 — Маданият телеуниверситети. **Опера** (рус тилида 4-лекция), 18.30 — **Мультипликацион фильм** (болалар учун). 18.45 — **Сўнгги ахборот**, 19.05 — **«Жорди»** номли инглиз бадиий фильми. 20.30 — **Концерт** (Ўзбекистон радио ва телевидение комитети солистлари ва халқ чолғу асбоблари оркестри ижросида). 21.10 — **«Ўғлим уйланиши керак»** номли кинокомедия (ўзбек тилида).

9 ЯНВАРДА

12.00 — **Ёшлар учун концерт** (ўзбек тилида), 12.40 — **«12 ой»** (мультипликацион фильм). 19.00 — **Мультипликацион фильм** (болалар учун), 19.15 — **«Янги машиналар ижодкорлари»** (ўзбек тилида илмий-оммабоп фильм). 19.35 — **Сўнгги ахборот**, 19.55 — **«Ленин номли»** (Совет Армияси жангчилари учун ҳужжатли фильм). 20.45 — **КПСС Марказий Комитети Пленуми олдидан** (рус тилида). 21.00 — **Адабий эшиттириш** (ўзбек тилида). 21.35 — **«Йўл»** (ҳужжатли фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да эрталаб **Оққуш кўли** кечқурун **Риголетто**, 10/I да эрталаб **Маскарад**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да эрталаб ва кечқурун **Ҳамза**, 10/I да эрталаб **Оқпадар**, кечқурун **Ҳамза**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/I да эрталаб **Раис уйланармиш**, кечқурун **Паранжи сирлари**, 9/I да эрталаб **Фарғона ҳикояси**, кечқурун **Равшан ва Зулхумор**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 12, 13/I да **Ўзбек ашула ва рақс ансамблининг концертлари**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/I гача **«Циркда арча»**. РСФСР да хизмат кўрсатган артист **Ю. В. Дуров** қатнашади. Томошалар кундуз соат 12 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

КИНО

Янги Гулливер — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда), «МИР» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 яримда).

Шовқин-суронли кун — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамма қийинчиликни енгиб — «МИР» (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да).

Бўрон олдида — «МИР» (кеч соат 8 ва 10 да). СОБИР РАҲИМОВ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Боғанч — СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да). НАВОИЙ номли (эрталаб 10-20 минутда). «СПУТНИК» (эрталаб 11, кундуз 12, 1, 3 ва 4 да). «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва 11-45 минутда).

Олекса Довбуш — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Бировнинг ташвиши — «ИСКРА», «ДРУЖБА» (1 ва 2-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Мўъжизакор — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 1 ярим ва 3-15 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 3 да).

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторасси

Кино-театрлар экранига
ЯНГИ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ

Юлюс Янонис
НОМЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

Сценарий автори — **Н. Нацкунис-Мацкивичус.**
Постановкачи режиссёрлар — **Е. Браткаускас, В. Дабашинскас.**
Бош оператор — **Э. Розовский.**

Ролларда:
Г. Караускас, Г. Баландите, Б. Бараускас, В. Яшнуте И. Мажейка, В. Канцлерис А. Амбрасас, Р. Жнявичус, А. Масюлис, С. Южналар қатнашади.

Фильмни Литва киностудияси 1959 йилда ишлаган. «Мосфильм»нинг Марказий киноактёр студиясида рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

Эски Чикагода
НОМЛИ АМЕРИКА БАДИИЙ ФИЛЬМИ

Нивен Буш ҳикояси асосида ишланган.
Режиссёр — **Генри Кинг.**
Сценарий авторлари — **Ламар Тротти, Соня Левина.**
Оператор — **Певерелл Марли.**

Бош ролларда:
Тайрон Пауэр Алиса Фэй, Дон Амиче, Алиса Брэйди, Энтони Хьюз, Том Браун, Энди Девайн, Браян Донлевилар қатнашади.

Фильмни «XX аср Фокс» студияси ишлаган. М. Горький номли киностудияда рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

Чет эл хроникаси

◆ Товарлар етказиб бериш тўғрисида узоқ муддатли шартномалар юзасидан Германия Демократик Республикаси ташқи ва ички герман савдо министрлиги билан Германия Федератив Республикаси хўжалик министрлиги вакиллари ўртасида Франкфурт-Майнда бўлиб ўтган музокаралар муваффақиятли тугалланди. Тегишли битим имзоланди.

◆ Будапешт аҳолиси темир йўлчилар меҳнатини муҳофаза қилишга бағишланган совет виставкасини зўр қизиқиш билан томоша қилмоқда. Виставка Венгриянинг бир қанча йирик вилоят шаҳарларида ҳам кўрсатилади.

◆ Цейлон ҳукумати Британиянинг Би-Би-Си радиоэшиттириш корпорациясининг Ҳиндистон, Малайя, Бирма ва Шарқи-Жанубий Осиёдаги бошқа мамлакатларга қаратилган эшиттиришларини ретрансляция қилишини тақиқлади. Бу радиоэшиттиришлар Цейлоннинг мустақил аҳволига зид эканлиги сабаб қилиб кўрсатилади.

◆ Ла—Пасда Қўшма Штатларнинг Боливиядаги элчиси тушган автомобиль тагида динамит шашкаси портлаган. Қурбонлар йўқ. Бу — кейинги ойларда элчига нисбатан юз берган ана шундай душманлик ҳаракатининг бешинчисидир.

◆ Кейинги йил ичида Ғарбий Берлинда озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи анча ошди. Нон нархи 8,7 процент, балиқ нархи 7,9 процент гўшт нархи 4 2 процент ошди.

◆ Йоркширдаги таниқли гражданлардан 45 киши петиция имзолади. Улар бу петицияда Англиядаги барча Америка базаларини тугатишни талаб қиладилар.

◆ Уругвай саноат ва меҳнат министрлигининг маълумотларига қараганда, 1960 йил мобайнида мамлакатда нарх-наво 40 процент ортган.

◆ Ута ўнг ташкилотларининг аъзолари 6 январга ўтар кечаси Парижнинг турли районларида қўлда қилинган тўртта бомба портлатганлар. Полиция бир неча бомбани топиб олиб, зарарсизлантириб қўйган. Баъзи бир биноларга зарар етказилган.

Қисқа хабарлар

САМАРҚАНД. Фориш район марказида сотувчисиз китоб магазини, Киров номли совхознинг Осмонсой участкасида катта нонвойхона қурилиб, ишга туширилди.

Ж. Тиркачев,
Д. Эшматов.

ФАРҒОНА. Областдаги колхозларда хонадонларни радиолаштириш ишлари кундан-кунга яхшиланмоқда. Яқинда Фрунзе районидаги «Ленинград» ва Қўрғонтепа районидаги Сталин номли колхозларнинг правлениелари «ТУ —600», «ТУ — 100» маркали радиоузел сотиб олдилар.

Х. Валиматов,
Қ. Йўлдошев.

БУХОРО. Хайриободча қишлоқ советидаги «Ленинград» колхозининг аъзолари Элбобо Норов 109, Саломатбиби Раҳимова 104 ёшга кирди. Колхоз правлениеси ва колхозчилар уларни қутладилар ва сиҳат-саломатлик тиладилар.

М. Амруллаев.

АНДИЖОН. Сталин районидаги Киров номли колхозда янги аптека очилди. Аптекага Тошкент фармацевтика институтини тамомлаган ёш мутахассис А. Муҳаммаджонов мудирлик қилаётир.

М. Жорқинбоев.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Посёлка чироқлари

Кеч кирди. Қуёш эрталаб қандай ҳашамат билан кўтарилган бўлса, худди шундай ҳашамат билан ботди. Қуёш ботган томонда анчагача қизғиш шафақлар кўриниб турди. Бунақа вақтларда Калинин районидаги Келес посёлкаси ғоят гўзал ва кўркам бўлади. Теп-текис асфальт кўчаларнинг икки томонидаги планли уйлар, жамоат бинолари электр нурлари билан чароғон бўлади.

Биз посёлканинг марказий кўчасидамиз. Кўчанинг чап томонида катта универмаг ёнида бежирим ошхона, ундан сал нарида зўр дид билан қурилган кутубхона. Кутубхона айниқса кечалари гавжум бўлади. Бу ерда генерал С. Раҳимов номли колхоз аъзолари, темир йўл хизматчилари, посёлкадаги саноат корхоналарининг ишчилари, ўқитувчилар, соғлиқни сақлаш ходимлари бўш вақтларини китоб мутолааси билан ўтказадилар.

Посёлканинг кўрки ҳисобланган 11-ўрта мактаб ҳам кўчанинг чап томонида жойлашган. Мактабда ишчи ва хизматчиларнинг 600 дан ортиқ фарзандлари тарбияланмоқда.

Кўчанинг ўнг томонида маданий чойхона, ҳаммом, болалар боғчаси, посёлка Советининг янги идораси ва бошқа жамоат бинолари бор. Посёлканинг бошқа кўчалари ҳам бир-биридан чиройли ва кўркам. Ана шуларни кўриб, посёлкани бунёдга келтирган, уни обод ва гўзал қилган кишилар меҳнатига таҳсин ўқийсан, киши.

— Посёлкамиз территориясининг бир қисми тўқай ва ботқоқликлардан иборат эди, — дейди биз билан суҳбатда посёлка Советининг раиси Турдиали Шарипов. — Биз ана шу ерларни ўзлаштириш масаласини сессияда муҳокама қилдик, қабул қилган қароримизни меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитети маъқуллади. Саноат корхоналарининг ёрдами ва посёлка аҳолисининг кучи билан 1000 метрли зовур қазиб, тўқайни қуритишга муваффақ бўлдик. Янги ўзлаштирилган ерлар 400 хонадонга участка қилиб бўлиб берилди.

Раис бу гапни жуда камтарлик билан гапирди. Ҳақиқатан посёлка Совети ва унинг депутатлари посёлкани ободонлаштириш борасида жуда катта ишлар қилишяпти.

Посёлка Советининг 57 депутати 5 та доимий комиссияга уюшган. Доимий комиссияларнинг ишлари Совет сессияларида муҳокама қилиниб, уларга йўл-йўриқ кўрсатиб турилади.

Ободончилик ишлари доимий комиссияси (раиси Келес станциясининг бошлиғи депутат Т. Турғунов) нинг амалга ошираётган ишлари характерлидир. Мазкур комиссиянинг ташаббуси билан икки йил ичида 60 марта шанбалик ташкил қилинди. Бу шанбаликларда қарийб 5000 киши қатнашди. 6 километрли икки кўчага шағал тўкилди. Икки томонига тротуарлар қурилиб, уларга асфальт ётқизилди. 10 дан ортиқ кўприк қурилди. Кўчаларнинг четидан ариқ қазилиб, 20 мингдан ортиқ кўчат ўтқазилди. 100 дан ортиқ хонадонга водопровод қувурлари ётқизилди.

Бу ишларни амалга оширишда депутатлардан Мирзааҳмад Бобошов, М. Х. Неверов, И. М. Тодоров каби ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатиб меҳнат қилдилар.

Посёлка Советининг халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссияси (раиси район маданият бўлими мудирининг ўринбосари М. Холдоров) ҳам мактабларда ёшларга пухта билим ва амалий малака берилиши устидан изчил раҳбарлик қилмоқда. Комиссиянинг ташаббуси билан 12-ўрта мактабда таълим устахонаси ва теплица қурилиб ишга туширилди. Ҳар иккала мактабнинг юқори синф ўқувчилари дарсдан бўш вақтларида посёлкани ободонлаштириш ишлари билан шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

Посёлка Советининг бюджет ва молия, социал таъминот ва савдо доимий комиссиялари ҳам намунали ишламоқда.

Ҳозир посёлка Совети депутатларининг ташаббуси билан кенг экранли кино-театр ва почтахона бинолари қуриляпти.

М. ДАМИНОВ.

ҲАМЗА ХАЛҚ ДИЛИДА

МУХБИРЛАР ХАТИДАН

□ □

Ҳамза Ҳакимзода туғилган куннинг 70 йиллиги олдидан редакцияга келаётган хатлар, хотиралар оташин шоирга халқ ҳурматини ифодалайди.

— Жанговар шоир меҳрибон дўст, ғамхўр ота эди, — деб ёзади ҳурмат билан ўртоқ **В. Иброҳимов.** — Ҳамза 1917-1918 йилларда Қўқонда «Ҳуррият» журналида ишлаган. Мен шоирни ўшанда яқиндан танидим. Отам вафот этгач Ҳамза бизга падардек меҳрибончилик қилиб турди.

Кекса санъат ходимларидан тошкентлик **Абдураҳмон** ота **Акбаров** драматург Ҳамзанинг Ўзбекистонда театр санъатини барпо қилиш ва ривожлантириш соҳасида қилган ишларини ёзиб юборган. Моҳир санъаткор Ҳамза 1918 йил майда Тошкентга келган. У раҳбар бўлган артистлар труппаси бу ерда бир неча марта концерт берган, «Бой ила хизматчи» спектаклини кўрсатган. Ҳамза саҳнага чиқиб, ўзи ишлаган куйларни роялда чалиб берди. Сўнг у ўрнидан туриб мандалина чалди, Қори Ёқуб билан учтўртта ашула айтди.

Бу ҳақда пенсионер **Эргаш** ота **Нурмуҳамедов** ҳам ҳаяжон билан ҳикоя қилади. Эргаш ота Ҳамза Ҳакимзода Тошкентга келганда Эскижувадаги область кутубхонасини ташкил этишда қатнашганини, унга ўз китобларини тақдим этганини айтди.

Ўлмас сиймонинг воқеаларга бой ҳаётини, рангба-ранг ижодини бу кун адабиётшунослар, тарихчилар тобора чуқур ўрганиб, кенг китобхонлар оммасига етказмоқдалар.

Ўзбекистон Давлат бадиий адабиёт нашриёти Ҳамзанинг рус ва ўзбек тилидаги икки томли асарлар тўпламини нашр этганини ёзган ҳаваскор мухбир **Тоҳир Абилов**, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институти илмий ходимларининг шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган мақолалари тўплами яқинда китобхонларга тарқатилишини хабар қилади.

Ҳамзанинг юбилейига республикамизда кенг тайёргарлик кўрилмоқда. Завод ва фабрикаларда, институт ва мактабларда, маданият уйлари ва маҳаллаларда ёзувчининг ижоди ва ҳаётига бағишлаб илмий сессиялар, адабий кечалар ўтказилаётир. Бу ҳақда Тошкентдан **С. Облоқулов, Ж. Саримсоқов**, Самарқанддан **Ғ. Шукуров, Қ. Мусомуродов**, Фарғонадан **Қ. Маликов, И. Раҳимов, А. Мирзааҳмедов, Н. Раҳмонов, М. Маҳмудов** ўртоқлар хабар қилганлар. Хоразмдан ҳам хабар олдик. **М. Оллоназаров, Ҳ. Хўжаев** ўртоқлар Урганч шаҳар маданият уйида область сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи жамият ва область ёзувчилар бўлими биргаликда адабий кеча ўтказганлигини ёзадилар. Кечада филология фанлари кандидати Н. Раҳимов Ҳамзанинг ҳаёти ва ижоди ҳақида мазмунли доклад қилди. Шоир замондошларидан М. Исмоилов, О. Мискинов, С. Сарайманов ўртоқлар Ҳамза ҳақидаги хотираларини гапириб бердилар.

ФАРҒОНА ГАЗ ПЛИТАЛАРИ

ФАРҒОНА, («Қизил Ўзбекистон» мухбири). «Газ аппарати» заводи газ плиталари билан Фарғона областинигина эмас, балки Ўрта Осиё республикалари аҳолисини ҳам таъминламоқда.

Завод йилдан-йилга кенгайиб, ишлаб чиқариш қуввати ошаётир. Яқинда 11-қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективи яна бир цех қурилишини тамомлади. Бу цех такомиллашган газ аппаратлари ва йилига ўн беш мингдан ортиқ газ плиталари ишлаб чиқаради.

— Заводимиз коллективи янги йилдан янгича ишлай бошлади, — дейди завод директори ўртоқ Маъруфжон Охунов. — Биз илгаригига қараганда икки баравар кўп такомиллаштирилган газ плиталари ишлаб чиқарамиз.

РУМИНИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИДА

«Серетул» республикадаги энг йирик қанд заводи. Унда бир кеча-кундузда икки минг тоннадан ортиқ лавлаги ишланади. СУРАТДА: заводда ишга туширилган янги цех.

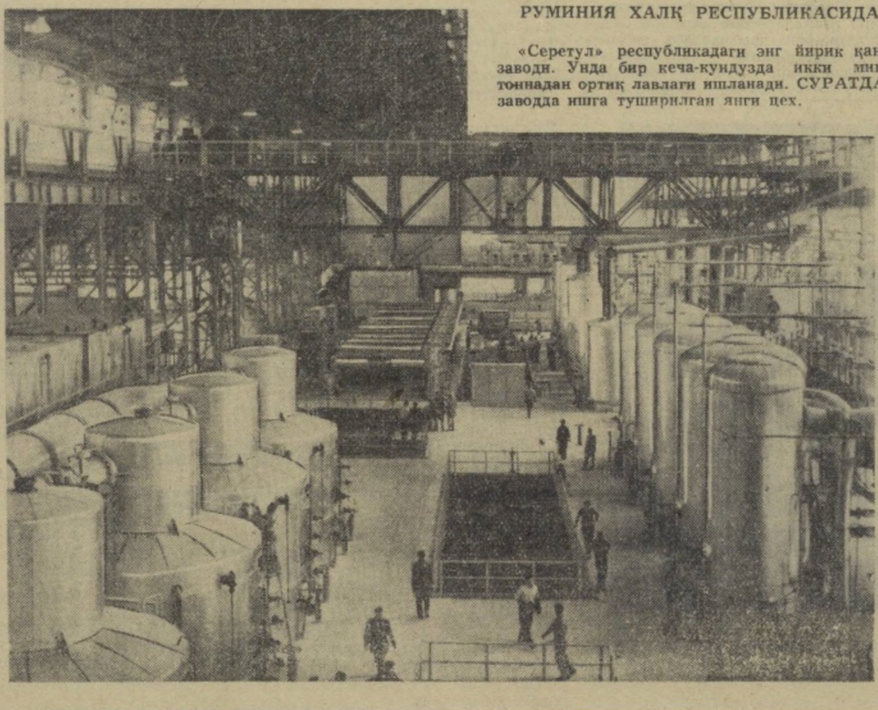

Х. Ғ. ҒАФУРОВ

Тошкент давлат медицина институти даволаш факультети умумий хирургия кафедрасининг мудири, медицина фанлари доктори Холиқ Ғафурович Ғафуров узоқ касалликдан кейин, 1961 йил 7 январда 54 ёшида вафот этди. Х. Ғ. Ғафуров 1932 йилда Тошкент медицина институтини тамомлаб, Тошкент областининг қишлоқ врачлик участкалари ва район касалхоналарида ишлади.

Профессор Ғафуров хирург-врач ва соғлиқни сақлаш ишининг ташкилотчиси сифатида ажойиб қобилият эгаси эканлигини кўрсатиб, бир қанча даволаш ва маъмурий лавозимларда ишлади.

Ғафуров 1941 йилдан бошлаб, Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири, 1944 йилдан 1947 йилгача Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри бўлиб ишлади.

У масъул-маъмурий лавозимларда бўлгани ҳолда, илмий-тадқиқот ишларини ҳам давом эттирди. 1942 йилда Ғафуровга медицина фанлари кандидати илмий даражаси ва доцентлик унвони берилди. 1953 йилда эса Ғафуров медицина фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун диссертация ёқлади ва унга профессор унвони берилди.

Ҳукумат профессор Х. Ғ. Ғафуровнинг хизматларига юксак баҳо бериб, уни «Ҳурмат белгиси» орденлари билан мукофотлади, у Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан икки марта мукофотланди, унга Ўзбекистон ССР да Хизмат кўрсатган врач унвони берилди.

Меҳнатсевар врачнинг ёрқин хотираси қалбимизда абадий сақланади.

Бир группа ўртоқлари.

ПАРТКОМЛАР, ЗАВКОМЛАР, КОЛХОЗ ПРАВЛЕНИЕЛАРИ КЛУБЛАР, МАДАНИЯТ УЙЛАРИ ВА БОШҚА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи органи

„ЖАНГОВАР ҚАЛАМ“
НОМЛИ РАНГЛИ АГИТПЛАКАТГА

обуна бўлингиз!

«Жанговар қалам» партия ва ҳукумат қарорларини, етти йиллик илғорларининг ютуқларини пропаганда қилади, хўжасизлик ва исрофгарчиликларга қарши, ичкиликбозлар, текинхўрлар бюрократлар ва безориларга қарши курашади.

«Жанговар қалам» 120x70 сантиметр катталигида бўлиб, шелкография усули билан қалин қоғозда босилади ва ҳар ойда икки марта чиқади.

Обуна баҳоси: бир йилга — 14 сўм 40 тийин, 6 ойга — 7 сўм 20 тийин, 3 ойга — 3 сўм 60 тийин.

«Жанговар қалам»га обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида қабул қилинади.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг

Тупроқшунослик институти

лабораторияларнинг штатли ва вакант вазифаларида ишлаш учун

конкурс эълон қилади

Тупроқ генезиси ва географияси — старший илмий ходимлар (3 ўрин).

Шўр тупроқ — старший илмий ходимлар (5).

Тупроқ физикаси — раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати), старший илмий ходимлар (3).

Тупроқ кимёси — раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати).

Тупроқ эрозияси—раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати), старший илмий ходим.

Тупроқ микробиологияси ва биокимёси — раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати), старший илмий ходимлар (2).

Тупроқ микроэлементлари — раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати), старший илмий ходим.

Тупроқни йирик масштабда картирлаш ва бонитировкалаш—раҳбар (фанлар доктори ёки кандидати), старший илмий ходим.

Тупроқ физик-кимёси — старший илмий ходим.

Конкурс муддати — 30/I гача.

Адрес: Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш Министрлиги, Тошкент Давлат медицина институти дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари профессор **Холиқ Ғафурович ҒАФУРОВнинг** бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Марҳумнинг жасади 1961 йил 8 январда кундуз соат 13 да Шпильков кўчаси, Дильхол переулкасидаги 3-уйдан олиб чиқилади.

Мевазор кўча, 43-уйда турувчи **Мираҳмад Қодировнинг** шу уйда турувчи Турғун Қодировадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Кафанов кўчаси, 30-уйда турувчи **Юрий Абдулхакович Сорокиннинг** шу уйда турувчи Рита Петровна Сорокинадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Редактор И. РАҲИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси 26 уй

КОММУТАТОР — 26334. 33262. Редакция бўлимларининг телефонлари: партия турмуши — 33469. Пропаганда — 33469. Саноат ва транспорт — 29.005. Совет қурилиши — 34780. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34524. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. Секретариат — 31226. Эълонлар — 28142.

«Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси

Р. 03509. Нашр. Б. 7.